

## SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: <b>Poznámky z orientačního setkání s Hynkem 11. 1. 2018</b> .....	I
Příloha 2: <b>Poznámky z přípravy s Hynkem 14. 3. 2018</b> .....	III
Příloha 3: <b>Terénní zápisky z pozorování pilotní výuky s Hynkem 15. 3. 2018</b> .VII	
Příloha 4: <b>Poznámky z evaluačního rozhovoru s Hynkem 15. 3. 2018</b> .....	IX
Příloha 5: <b>Tabulka odpovědí studentského dotazníku 15. 3. 2018</b> .....	XII
Příloha 6: <b>Metodika pro učitele ke hře „Syrious : Útěk ze Sýrie“</b> .....	XXVI
Příloha 7: <b>Poznámky z orientačního setkání s Pavlínou 14. 5. 2019</b> .....	XLIII
Příloha 8: <b>Poznámky z orientačního setkání s Václavem 17. 5. 2019</b> .....	XLIV
Příloha 9: <b>Poznámky z orientačního setkání s Danielou 17. 5. 2019</b> .....	XLV
Příloha 10: <b>Terénní zápisky z pozorování výuky s Danielou 7. 6. 2019</b> .....	XLVI
Příloha 11: <b>Transkripce evaluačního rozhovoru s Danielou 7. 6. 2019</b> .....	XLIX
Příloha 12: <b>Terénní zápisky z pozorování výuky s Václavem 17. 6. 2019</b> .....	LXIII
Příloha 13: <b>Transkripce evaluačního rozhovoru s Václavem 17. 6. 2019</b> .....	LXV
Příloha 14: <b>Terénní zápisky z pozorování výuky s Pavlínou 24. 6. 2019</b> .....	LXXIII
Příloha 15: <b>Transkripce evaluačního rozhovoru s Pavlínou 24. 6. 2019</b> .....	LXXVI

## *Příloha 1: Poznámky z orientačního setkání s Hynkem 11. 1. 2018*

### JAK ŘEŠÍ VÝUKU TÉMATU?

- Hynek tematiku uprchlictví běžně řeší skrze aktuality v hodinách, ale tématu se bojí
- tyto hodiny neplánuje
- máma Hynka (taky učitelka): „Ježišmarjá, uprchlíci, to se ti chce řešit?“
- na učňáku to učil stylem fakta, ne moc do hloubky
- myslí si, že kdyby to chtěl udělat pořádně, musel by mít najetou problematiku – fakta, aktuální situace

[Dovysvětluju, že hra neslouží k učení o Sýrii, ale o tematice uprchlictví, a upozorňuju na podchycení této možné mýlky při vysvětlování žákům.]

### ORGANIZACE ZAŘAZENÍ HRY

- rozdělit jim uprchlíky dle důvodu (ekonomičtí, váleční...)
- je škoda, že... by bylo ideální věnovat tomu měsíc a hru využít na konci, nebo naopak na začátku a odpíchnout to od ní
- „Zařazení hry do tématu problém nepřináší, naopak je to supr“ – ale není si jist, jestli je lepší hru použít na úvod do tématu, nebo to tím uzavřít
- v ŠVP není daná časová dotace pro průřezová témata
- hra (2. vyučovací hodiny organizačně složitá > záleží na vstřícnosti a nastavení školy

[Přesvědčuju Hynka, že to nelze hrát v jedné hodině > jen na 5 tahů, ale první 3 tahy se učíš pravidla hry, nemáš prostor stát se postavou]

- dává mi za pravdu

[domluvili jsme počet skupin (8), řešili jsme > průběh podle Hynka]

### PŘEDBĚŽNÝ PLÁN

- týden před připravit třídu na to, že to bude trochu jiná hodina – at' se sami rozdělí do čtveřic

- neumí si představit jejich reakci na uprchlíky, je zvědav, kam se to „zvrhne“
- úvod hodiny > úvod, že máme hru, teoretický úvod až na konec

### Návrh průběhu hodiny

1. Základní informace – co je uprchlictví, kdo jsou uprchlíci
2. Co je to za hru, základní informace
3. Společná příprava hracích stolů (fotka, jak to má vypadat)
4. 1. kolo – den společně
5. HRA
6. Diskuze: první dojem – brainstorming

> cílem/ výstupem z hodiny o uprchlictví, co si z toho mají odnést podle Hynka

- aby se do toho vžili
- aby to nebyla věc, co se jich netýká
- zjistí, že jsou to lidi, že to není jednoduché

### ÚKOLY S + H.

- S. dodělá hru po technické stránce
- H. připraví úvod k uprchlictví
- S. a H. si zahrají finální verzi hry > 2. února 2018 (pololetní prázdniny) > po hraní vymyslí otázky do diskuze

*Příloha 2: Poznámky z přípravy s Hynkem 14. 3. 2018*

- ostatní učitelé na gymnáziu mají zájem, chtějí se přijít podívat na zkoumanou hodinu
- nutně před dvouhodinovou rozestavět lavice
- počítáme s dobou hraní 45-60 minut
- podle Hynka budou mít dotazník vyplněný asi za 5 minut
- téma: uprchlictví na příkladu Sýrie
- lituje, že neměl čas načíst si k tématu víc pro úvod hodiny
- Hynkův cíl se od ledna nezměnil
- diskuze nad tím, kdy rozdat hry > po úvodu a vysvětlení cíle hry
- hodina bude odpoledne > studenti – horší pozornost
- verze hry pro pilot vypadá podle H. dobře
- H. navrhuje, že místo společného vybalování by mohlo být na prezentaci, co a jak si mají rozložit > místo prezentace si napsat na tabuli
- placení za přesun – komu? co je bank?
- hra se vejde do pytlíčku, takže je dostupná – školy by si je mohly vytisknout samy
- učitelé od Hynka by hru chtěli, aby ji mohli hrát s vyššími ročníky
- H. navrhuje, aby byla úvodní lokální karta pro všechny stejná
- návrh soupeření mezi skupinami hráčů-rodinami
- co až dohrají?
  - ověřování článku na mobilu
  - sdělování dojmů
  - pokračování příběhu rodiny

---

*průběh hodiny*

## DVOUHODINOVKA ZSV – kvarta

H: úvodní slovo

- cíl:

aby se dozvěděli něco o tématu

aby se vžili do uprchlíků

aby to nevnímali jako něco vzdáleného z TV

- téma UPRCHLICTVÍ na příkladu Sýrie

obecnější informace o uprchlictví

o to si zkusíme na této hře

S: výstup předmětu na Studiích nových médií na FF UK

Kristýna – filmová produkční, jezdila pomáhat uprchlíkům

Ondřej – novinář, píše o PC hrách

S – chci být učitelka, řeším v DP využití této deskové hry ve škole

o TOHLE JE VÝZKUM

CÍL HRY: dostat se do uprchlického tábora za hranicemi

VYHRÁVÁTE, když se tam dostane celá rodina

PROHRÁVÁTE, když kdokoliv zemře (tj. zdraví nebo psychika 0), nebo vám dojdou peníze

H: rozdat hry AŽ TEĎ: tzn. plán + pytlík se vším

1. každý si vybere barvu, pytlík s figurkou a vybalí to:

- o osoba – KDO JSME
- o figurka – POSTAVIT DO DAMAŠKU
- o červená a modrá kostička – ta určuje, jak jsi na tom se zdravím (červená) a psychikou – POSTAV KOSTIČKU NA TO ČÍSLO, CO MÁŠ NA OSOBĚ
- o bílá kostka – TU SI TAM NĚKAM DEJTE

- předměty – PAS, MOBIL, LÉKY, CENNOSTI – TY JSOU PROSTĚ VAŠE
- peníze – až na konec

## 2. PŘEČTI SI, KDO JSI, A SEZNAM SE S OSTATNÍMI

3. Hráč s nejmladší postavou si vezme kartu Průvodce – dohlíží nad průběhem kola, otáčí, čte

! na konci kola předává kartu dalšímu (po směru hodinových ručiček)

## 4. tlustší pytlík – KARTY LOKÁLNÍ

- balíček karet: jsou to za sebou 3 kupičky

> vpravo nahoře čísla 1, 2, 3

- DÁT NĚKAM NA STŮL (ROZDĚLIT TŘI KUPIČKY – *zamíchat*), ABY NA TO VŠICHNI VIDĚLI

## 5. tenčí pytlík: GLOBÁLNÍ KARTY

- DÁT NA STŮL, ABY NA TO VŠICHNI VIDĚLI – *zamíchat*

## 6. na stole zbývají karty HRANIČNÍ PŘECHOD

> necháte stranou, dokud nedojdete na hraniční přechod

## 7. ŽETONY obtížnosti

> řešíme v momentě, kdy globální karta mění obtížnost města-políčka, na kterém stojíte

> *DALŠÍ INFO A POKYNY*

## PŘESUN PO PLÁNU

> přesun mezi městy stojí sto peněz, bez ohledu na to, kolik jde hráčů – je tedy výhodnější jít ve více lidech, ale můžou se rozdělit

PENÍZE: každý má nějaké peníze: buď si je můžete nechat, nebo je dát do společného banku

## S: SPOLEČNĚ PROJEDEME PRVNÍ KOLO

připomínka: kolo řídí osoba s kartou Průvodce, kde se dočte, jak jdou kroky za sebou

START

KDYŽ SE NA TO PODÍVÁTE

1. pohyb: TEĎ se rozhodnete, do jakého města se vydáte
  - přesun o 1 pole
  - ROZHODNUTÍ: a) společně b) průvodce
  - až se rozhodnete, zaplatíte 100 mně nebo H.
2. MĚSTO – má číslo, to určuje jeho obtížnost > takže VEZMETE SI LOKÁLNÍ KARTU DANÉHO ČÍSLA (tj. v tomto případě všichni 2)

ZESPODU BALÍČKU!

PŘEČTĚTE SI, CO NA NÍ JE, A VYHODNOŤTE JI

> pak kartu nahoru

3. GLOBÁLNÍ KARTU – určuje situaci v Sýrii – zase zesponu – VYHODNOŤTE JI

> MĚSTO NEPRŮCHODNÉ – X z balíčku žetonů na dané město

> MĚNÍ SE OBTÍŽNOST – taktéž z balíčku žetonů

> pak kartu nahoru

KONČÍ KOLO a osoba s průvodcem předává kartu dalšímu

DOTAZY

> můžete hrát a až dojdete na hranici – pole H, tak se přihlaste, a řekneme si všichni, jak dál

HRANICE

v momentě, kdy dojdete na pole H, vylosujete si jednu z karet HP, na které zjistíte, jestli můžete projít do tábora > od tohoto momentu karta zůstává na daném přechodu a platí i pro případné ostatní hráče

*Příloha 3: Terénní zápisky z pozorování pilotní výuky s Hynkem 15. 3. 2018*

12.00 – 12.30 teoretický úvod / vysvětlení hry

12.00 H.: „něco málo k uprchlictví“ – uprchlická krize – arabské jaro – od r. 2015 davy uprchlíků do Evropy – co způsobuje uprchlickou vlnu – jak cesta uprchlíka vypadá

ekonomický migrant

> Babiš, Češi dnes

X

uprchlík

> před válkou

> před perzekucí

> před totalitním režimem (> Češi)

12.05 – chodí si pro plány a pytlíčky, začínají vybalovat (3 minuty)

12.08 – společné vybalování (krok 1-2) pytlíky osob (7 minut)

12.15 – další věci ve velkém pytlíku (3-7 + přesun) (8 minut)

12.23 – společné první kolo (7 minut)

12.30 – START – začínají hrát sami další kolo

1. skupina končila cca 13.00

poslední byli ukončeni 13.15 – nedohráli

DOTAZY od žáků během hry

- co ty žetony?
- kam dávat karty?
- lokální karta Hygiena je nutná > co když mají člena v tom předchozím městě? můžou mu zavolat, at' jim to vezme?



- co když dojde psychika?
- беру si další lokální kartu, když stojím?
- jak mám zaplatit 50,-?
- JAK ČEKAT?
- když se rozdělí, každá skupina táhne vlastní lokální kartu?
- mobilní telefon můžu použít na zvýšení psychiky kdykoliv?
- můžu přes 10 na kostce?
- co je bank?

#### DISKUZE – H.

- něco k tématu
- co je překvapilo
- co se dozvěděli nového

>>> jsou unavený, nechtějí!

#### *Příloha 4: Poznámky z evaluačního rozhovoru s Hynkem 15. 3. 2018*

##### *Příprava hodiny*

- normální hodinu by vedl jako výklad o situaci
- ve zkoumané hodině měl víc teoretického úvodu, ale zkrátil to, protože mluvil z hlavy a něco přeskočil
- kdyby vedl hodinu s hrou sám, musel by se připravovat víc – problémy, co nastolí hra
- na konci bylo nemožný přimět je k diskuzi > potřeboval by fakt dobře připravený otázky, aby je zapojil do diskuze
- ve vyšším ročníku (např. sextě) by chtěli debatovat
- diskuze je na kvartány brzo, sextáni už by řekli co, septimáni by se hádali
- naši společnou přípravu jsme udělali dobře, nepřipravili jsme konec – diskuzi > možná otázky z dotazníků pro diskuzi – učitele zajímají odpovědi > jak to prožívali? vyhovovala jim spolupráce?

##### *Průběh hodiny*

- běžně by neměl dvouhodinovku, ale probíral by téma 2-3 hodiny – ne frontálně
  - > zapojil by např. doku Jeden svět
- > na vyšším gymnáziu by šel víc do hloubky problému, faktů
  - je přirozený, že při hře děcka dělají kravál
  - zvláštní situace – vetřelci já + další dva vyučující > úplný ticho, všichni ho poslouchali – ale byli pak unuděný, proto to zkrátil
- x když se připravoval, přišlo mu to krátký > chtěl a normálně by udělal slovníček pojmů (migrace / emigrace / imigrace)
  - kdyby tu hru použil ve výuce, měla by tomu předcházet výkladová hodina
  - body z průběhu hry – „fungovalo to, jak mělo, skoro to takhle můžeš vzít a udělat manuál té hry“

„pro třídu je lepší, když to s nimi projdeš, než kdybys jim dala papír s pravidly, aby se v tom každý plácal sám“

„už takhle se v tom plácali sami dost v těch různých malých věcech, ale mě překvapilo, že na spoustu věcí nezapomínali v té hře“

[procházeli jsme to společně – 30 lidí – pokyn: „všichni si dejte figurku tam“, do toho hlučeli a ne všichni poslouchali – nebylo by lepší dát jim to na papíře, ať si to společně přečtou?

- do teď si H. myslel, že ne, ale teď mu došlo, že na ty pravidla jsou dost chytrý – možná by to bylo jednodušší x tohle je víc kontaktní, je to víc hodina, ale není si jistý, jestli je to potřeba x to kolo je dobrý si projet spolu
- záleží, jak by byly ty pravidla složitě napsané
- ta hra je dobře udělaná, ve výsledku je intuitivní, že tě navede – hra mu přijde VYVÁŽENÁ
- kluci si stěžovali na jednoduchost > podle H. jsou to hráči počítačových her
- H. si nemyslí, že by to ty, kterým to přišlo jednoduchý, nebavilo
- jedna skupina byla ztracená, chtěli to dohrávat, ale už nebyl čas, bylo jim to líto
- jiná skupina se u toho hodně bavila, dělali kraviny, debatovali, vymýšleli si příběhy o postavách, chvíli nic nedělali, bavili se – NESTIHLI DOHRÁT

[ > SHODA na tom, že to je ideální stav (ne nedohrát, ale přístup ke hře)]

- často si stěžovali, že málo strategie, málo přemýšlení > chtějí to víc než příběh

[z dotazníků: málo informací o rodině na to, aby se s postavou mohli ztotožnit]

- např. scénář – animovaný film jako úvod

[ > vsunul by se mezi rozestavěnou hru a začátek hry]

### *Zhodnocení*

- bylo dobrý, že jsme na to byli dva – střídání hlasů na udržení pozornosti
- efekt hry: pro někoho jen hra, každý to vnímal jinak

- část napsala, že se cítí hrou manipulovaná, ale v nevíme, v jakém ohledu > otázka už je návodná
- při hodině měl radost, že bylo vidět, že je to baví, ale vlastně čekal, že to pro ně bude větší zážitek mít jinou hodinu – chvílku byli nadšený, pak už to byla nuda – moc dlouhý, moc pozdě
- kromě jedné studentky všichni hráli, chtěli se zapojit a bavilo je dělat něco společně
- sám by do toho šel, kdyby znal jen tu hru, ale kdyby viděl tuhle naši hodinu, tak by do toho sám nešel
- dobrý, ale strašně organizačně složitý
- aby to mohl použít sám, pomohlo by, aby to líp znal, ještě párkrát si to zahrál

> možná by učitel, který tu hru tolik nezná, byl jedním z hráčů (v septimě, oktávě)

+ smysluplnější pravidla

+ otravný žetony obtížnosti (malý)

[jedné skupině nestačilo 5 žetonů neprůchodnosti – student: „My nemůžeme projít!“

H.: „No, však to se těm lidem ale může stát.“ Student našťvaně: „Ale tohle není

reálný život, to je hra!“]

- „Musí to být zároveň hra a zároveň simulace reálného života, ani jedno víc:“
- zeptat se v diskuzi – jak jste se cítili v tuhle chvíli, zeptat se každý skupiny, jak dopadla, co se vám stalo, rozebrat konkrétně tu hru

[proč se to stalo? bylo to fér, nebo ne?]

- > na tohle by potřeboval minimálně půl hodiny
- myslí si, že je to takhle dobrý, kromě přidání diskuze na tom není co měnit

*Příloha 5: Tabulka odpovědí studentského dotazníku 15. 3. 2018*

	1. Baví tě OV?	2. Zajímá tě tematika uprchlictví?	3.1 Bavila tě desková hra, kterou jsme hráli?	3.2 Proč?
S1	1	3	4	Nemám ráda hry.
S2	1	3	2	I přes asi 10 kol strávených na jednom místě, kvůli děravému kabátu, jsem si hru užil.
S3	2	2	2	Vžití se do role uprchlíka
S4	2	2	2	Mohl jsem na soba svrhnout všechn cancer.
S5	1	3	2	-
S6	2	2	2	Měli jsme štěstí, je to zajímavý nápad.
S7	2	1	2	Tematika byla aktuální, ale stálo by za to poupravit detaily
S8	2	3	4	Nemám rád deskové hry Lul xd
S9	2	2	3	cestovali jsme jako skupina, nic moc se nedělo, prošli jsme skoro bez problému a rychle, žádné krizové situace ani rozhodování
S10	2	2	3	- více činností při hře pro všechny hráče (pohybové, ...) - matka je hlavou rodiny, ale má nejméně peněz.... ? :/
S11	2	3	2	Protože jsem se učila jinou formou
S12	1	3	2	málo problémů, problémy se opakují, moc klidu
S13	2	2	2	Interakce se spolužáky
S14	1	2	2	-

S15	1	1	3	Hra mi připadala jako vylepšené člověče nezlob se – chybělo tomu hloubka
S16	2	1	2	-
S17	2	1	4	chaotické, občas díry v zadání
S18	3	4	4	-
S19	2	2	1	Donutila nás abychom se zamysleli nad životní situací uprchlíka
S20	2	2	1	Člověk se musel zamyslet, co všechno ho může potkat
S21	2	2	1	Bylo zajímavé se vžít do role uprchlíka.
S22	1	3	2	spoustu zvrátů, jednoduché
S23	2	3	1	bavil mě cholerik Martin [spolužák]
S24	2	2	3	- hra by mohla být více akční a náročnější, aby se zapojili všichni
S25	4	3	2	"Probrali" jsme téma zajímavou formou
S26	2	2	1	Zajímá mě děj ve světě.
S27	2	2	1	Originální
S28	2	2	1	poukázání na témata uprchlictví a těžké životní podmínky
S29	2	3	2	zajímavá zkušenost, změna názoru, jiný pohled na danou situaci

	4. Co konkrétně tě na ní (ne)bavilo?	5.1 Byla pro tebe hra spíše jednoduchá, nebo náročná?
S1	Všechno.	4
S2	To, že jsem stál 10 kol na místě a nemohl jsem pryč. (Každopádně to není chyba autorů, takže asi není nic, co by mě přímo nebavilo.)	3
S3	Mohli jsme všechny choroby hodit na kamaráda.	2
S4	moc políček	1
S5	Možnost vžít se do situace uprchlíků	3
S6	Zajímavé zápletky, nápad se situací ve městech, kartičky s doklady a penězi...	4
S7	+ spolupráce / práce ve skupině, oživení výuky, strategie	3
S8	Všechno – byla zdlouhavá a nudná (ach ta moje upřímnost) - hra byla spíše pro MŠ	3
S9	viz nahoře	5
S10	- všichni se úplně nezapojovali a každý by mohl být z jiný rodiny, aby se na cestě postupně mohli seznámit a vybudovat si k sobě vztah... - přišlo mi, že to bylo pro věkovou skupinu do 10 let	4
S11	Originálnost	3
S12	velký faktor náhody	2
S13	MEMES	5
S14	-	3

S15	-	5
S16	-	3
S17	-	3
S18	-	-
S19	-	2
S20	Bavilo mě taktizovat	2
S21	Bavilo mě taktizovat.	2
S22	100 [peněz] u Ahmeda je málo	4
S23	bavilo – že se vyskytovalo více negativních pohrom	3
S24	- že jsme ji měli rychle odehranou, protože byla moc jednoduchá – spíše pro mladší děti	5
S25	Nebavilo: když jsem zůstala sama s malým zdravím, bavilo: v každém kole se dělo něco jiného	4
S26	Neučili jsme se.	2
S27	byly tam reálné životní situace	3
S28	popsání a přiblížení tamní situace	2
S29	ANO: - hráli jsme kolektivně – zajímavé události - hra není nikdy stejná NE: - může být zdlouhavá - hodně čtení	4



	5.2 Proč?	6.1 Přejde ti, že jsi se vcítil/a při hraní hry do role své postavy, nebo se to nepovedlo?
S1	Není na ní nic obtížného.	2
S2	Dokázal jsem ji v klidu pochopit.	1
S3	Občas jsme nepochopili naše možnosti.	2
S4	Co je vám do toho?	4
S5	pravidla byla jednoduchá	2
S6	Měli jsme štěstí a nic horšího se nám během hry nestalo.	3
S7	S financemi i zdravím a psychikou jsme vyšli tak tak, alespoň to bylo napínavější	3
S8	Nevím, co sem napsat. Prostě nebyla ani těžká ani jednoduchá ez	4
S9	nic moc jsme nedělali, nebylo to složité rozhodování a přišlo mi, že jsme pak nemuseli nést žádné následky činů	3
S10	- nemuseli jsme u toho tolik přemýšlet :)	3
S11	- nemuseli jsme u toho tolik přemýšlet :)	3
S12	málo proměnlivých prvků, opakování kol	3
S13	trapně simplistická	1
S14	-	3

S15	Protože jsme se uměli rozdělit v ten pravý moment a pak na ně počkali v bezpečné zóně	4
S16	-	4
S17	-	3
S18	-	4
S19	Museli jsme často měnit směr a taktiku	1
S20	Musely jsme často měnit taktiku	1
S21	Museli jsme se přizpůsobit podle situace.	2
S22	lehké na pochopení + průvodce	2
S23	nebyla moc složitá	3
S24	- úkoly na kartičkách by mohly být náročnější, abysme nad tím mohli více přemýšlet	3
S25	Nestalo se nám nic hrozného #luck	3
S26	Byla zamotaná.	4
S27	úzký výběr východisek z problémů, hodně věcí leželo na náhodě	1
S28	Byla hodně zamotaná, ale tak to je v reálu.	2
S29	jednoduchá pravidla (postup sepsaný na kartičce)	3

	6.2 Proč?	7. Máš pocit, že ti hra dala nový pohled na danou problematiku?	8. Změnil se nějak tvůj názor na danou problematku?
S1	Umím se vcítit prakticky do kohokoliv.	-	-
S2	Protože jsem asi po třetí katastrofě a 10. kole v jednom městě málem převrátil stůl.	3	3
S3	Možnosti byly propracované.	3	3
S4	Nepřijdu si jako arabák	4	4
S5	nevím	4	4
S6	Asi na to byla příliš krátká.	2	4
S7	Postavu mohlo ovlivňovat více faktorů, aby se od sebe výrazněji lišili v daných situacích.	3	3
S8	Nejsem arab	4	4
S9	nestalo se nám moc situací, které bych si uměla představit reálně, nemuseli jsme nic řešit neměli jsme téměř žádné problémy, bylo to umělé	4	4
S10	- neumím se vcítit do role o 20 let starší – nevím jaké to je být matkou - nežiji v okolí Arábie a nevím, jak to tam probíhá... :(	4	3
S11	Nedostatek informací	1	3
S12	nedokážu se vcítit do 40 let člověka	3	3
S13	těžko říct	4	4
S14	-	-	-

S15	Nejsem 40letý arab a příběh mě nějak nebere (asi?! nedá se přecítit)	4	4
S16	-	4	4
S17	-	4	4
S18	-	4	4
S19	Protože jsem často rozhodovala o směru trasy a taktice	1	-
S20	Byla jsem postavou své věkové kategorie	1	2
S21	Byla jsem ve hře jediná žena.	1	2
S22	za každou cenu jsem se chtěl dostat za hranice	2	3
S23	nejsem 35letá matka, moc se mi nepovedlo vcítit	2	2
S24	- protože se neumím vcítit do role 40letého chlapa	3	3
S25	-	3	3
S26	Nevím	3	3
S27	cítila jsem mírný stres ve chvílích, kdy jsme házeli kostkou	1	2
S28	Nejsem kluk	1	3
S29	málo informací o daných postavách	2	2

	9. Máš pocit, že se hra snažila manipulovat tvým názorem?	10. Byl bys radši, kdyby se toto téma probíralo formou klasické výuky?
S1	-	-
S2	4	2
S3	4	4
S4	4	4
S5	3	2
S6	3	3
S7	4	to bych předem musela vědět, jak by to bylo vyloženo běžnou formou
S8	1	2
S9	2	2
S10	2	2
S11	4	4
S12	2	2
S13	4	4
S14	-	-

S15	2	2
S16	4	4
S17	3	1
S18	4	2
S19	4	3
S20	3	4
S21	1	3
S22	2	2
S23	3	4
S24	2	2
S25	4	4
S26	3	4
S27	2	4
S28	3	3
S29	4	4

	11. Co hře chybělo nebo přebývalo?
S1	-
S2	Možná tam trochu přebývaly kostky. Mohlo by to být vyřešeno jinak.
S3	-
S4	kartičky s nemocemi
S5	nic
S6	bylo vidět, že hra není profesionální – něco bylo nepromyšlené (třeba nápoj za 50 peněz, když naše nejmenší bankovka byla 100)
S7	Pro budoucnost by bylo fajn otisknout karty barevně a přidat obrázky :) Abysme viděli např. důsledky krizí, bombardování... Ale jako prvotní verze super!
S8	Lepší konec. Aby se dalo vyhrát solo. A ne čekat tamhle na Ahmeda u Damašku -_-
S9	chybělo tam to, že bychom se museli častěji potýkat s velkými problémy, což se nedělo, prošli jsme bez problému, nelogické bylo že jsme si mohli vybrat mezi 3 hlavními směry nevím proč by někdo chodil tou delší cestou automaticky jsme šli tou kratší a hned jsme byli u cíle
S10	chyběl – pohyb - bojování za sebe - logika / princip hry - promyšlenost
S11	Příliš klidových dní
S12	chybělo: málo možností co dělat, méně čekání, více negativních karet, přebývalo: vyřešit náhodnost (kostky)
S13	chyběla hloubka, repetitivnost
S14	-

S15	Možnosti se skutečně rozhodovat a ... (něco, nelze přechít)
S16	-
S17	-
S18	-
S19	-
S20	Některé detaily byly lehce nedomyšlené
S21	Nevím
S22	bylo moc klidu v globálních kartách
S23	více nápadů (pohromy...)
S24	- hra by mohla být více promyšlená – a mohlo by to být lépe vysvětleno - hra je spíše pro základní školu
S25	Málo lístečků s křížkem (když bylo město zničeno), 50 bankovky
S26	Nic
S27	nic, kromě barevné tiskárny
S28	Asi vše tu bylo, chyběl nám 4. hráč.
S29	pocity postav – chyběly



	12. Myslíš, že by pro spolužáky z jiných tříd a ročníků mohlo být užitečně, aby probírali toto téma formou hraní této deskové hry?	13. Poznámky
S1	-	
S2	3	
S3	1	
S4	2	
S5	2	
S6	3	
S7	2	Bylo by to vhodné pro mladší děti, které mívají pocit, že kdo migruje stává se automaticky islámským radikalistou. Navíc děti by se i lépe vžili do situace ve hře.
S8	4	
S9	4	nedalo mi to nic nového, zdá se mi že to neukazuje situaci takovou, jaká je příliš to zjednodušuje, špatně jsem se do toho vcítla spíše vůbec
S10	4	
S11	1	
S12	3	
S13	2	
S14	-	

S15	3	
S16	1	
S17	1	
S18	4	
S19	1	
S20	2	
S21	1	
S22	3	
S23	2	
S24	4	
S25	1	
S26	1	
S27	2	
S28	1	
S29	1	

# Syrious : Útěk ze Sýrie

Metodika pro učitele k využití deskové hry ve  
vyučování



Tato metodika byla vytvořena v rámci diplomové práce *Metodika pro učitele k deskové hře „Syrious : Útěk ze Sýrie“* pro její využití na 2. stupni ZŠ, gymnáziích a SŠ na základě pilotního testování ve vyučování na Gymnáziu F. P. v N. Příkladem dobré praxe jí bylo [Československo 38–89: Metodika využití počítačové simulace](#) a jako inspirace sloužila [Dopravní výchova interaktivně](#).

## Obsah

Obsah	1
Proč použít ve výuce deskovou hru Syrious : Útěk ze Sýrie?	2
Co je Syrious : Útěk ze Sýrie?	2
Vzdělávací cíle hry a její využití dle RVP	4
Klíčová slova a témata	4
Metodický postup - modelová hodina	5
Úvodní slovo	6
Cíl hry a způsob výhry	7
Rozdávání herních plánů a pytlíků s herními elementy	7
Vybalování a seznamování s herními elementy	7
Přesun po herním plánu	9
Peníze	10
Společné první kolo	10
Samostatná hra	12
Diskuze (debriefing)	12
Zdroje	13

## Proč použít ve výuce deskovou hru „Syrious : Útěk ze Sýrie“?

- „Syrious : Útěk ze Sýrie“ je vzdělávací nástroj, který netradiční formou předává informace o závažném společenském problému, učí spolupráci a napomáhá mezikulturnímu porozumění.
- Hráči prožívají útěk z Damašku do Evropy.
- Jedná se o herní simulaci, kde se hráč vžívá do role člena rodiny, která se musí dostat ze země.
- Herní mechaniky jsou důsledně inspirovány reálnými příběhy a událostmi, které na své cestě syrští uprchlíci zažívají.
- Hráči nikdo neříká, co si má myslet – vývoj hry a prožitek žáka určuje primárně náhoda a z části jeho strategie.

## Co je „Syrious : Útěk ze Sýrie“?

Žánr: kooperativní desková hra

Délka samotné hry: 45 minut včetně učení pravidel

Počet hráčů: 3-4

Součástí hry: mapa Sýrie, figurky hráčů, kostky, karty postav, předmětů a událostí, žetony, návod pro společný rychlý start

Popis hry:

Hra „Syrious : Útěk ze Sýrie” je kooperativní desková hra pro tři až čtyři hráče představující jednotlivé členy uprchlické rodiny.

Rodina se snaží dostat z válkou zmítané Sýrie, z Damašku, na severní hranici s Tureckem, do nejbližšího uprchlického tábora za hranicemi. Po cestě na hráče čekají nebezpečí inspirovaná skutečnými příběhy obětí války – nemoci, nehody, útoky, přírodní katastrofy. Budou jim muset stačit společné úspory, mobilní telefon a těch pár léků, které po cestě možná najdou...

Každý z hráčů má vlastní kartu, na které sleduje zdraví a psychický stav své postavy. V každém kole hráči cestují po bodech na herním plánu, které představují jednotlivá syrská města. V každém městě pak otáčí kartu s lokální událostí, která má pro hráče pozitivní, neutrální nebo negativní vliv platný pro jedno kolo nebo pro zbytek hry. Hráči tak mohou ve hře například narazit na lékařskou pomoc, zažít bombardování nebo se ztratit. Některé karty od hráčů vyžadují rozhodování, kterou cestou se vydat, případně je nečekaná událost rozdělí. Na konci kola pak hráči vyhodnocují tzv. globální kartu, která mění politickou a bezpečnostní situaci v zemi a do hry vnáší prvek nejistoty (například uzavíráním měst).

Pravidla hry, možnost vyhrát i obecně herní mechaniky jsou vystavěny záměrně tak, aby hráče nutily kooperovat – pokud jakákoliv z postav zemře či ztratí vůli pokračovat, všichni hráči končí a prohrávají. Vítězství hráči dosáhnou, pokud se celé rodině-skupině podaří přejít přes hranice Sýrie a Turecka.

## Vzdělávací cíle hry a její využití dle RVP

- Vycházíme z předpokladu, že výuka formou deskové hry jakožto výuka simulovaným prožitkem může mít lepší vzdělávací výsledky než jiné formy výuky.
- Hlavní cílovou skupinou deskové hry „Syrious : Útěk ze Sýrie” jsou žáci 2. stupně základních škol a studenti gymnázií a škol středních.
- Tuto hru lze využít pro výuku problematiky uprchlictví obecně – podle rámcových vzdělávacích programů hra tematicky zapadá do vzdělávací oblasti Člověk a společnost a do průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Výchova demokratického občana.
- Na témata hry lze jednoduše navázat Mediální výchovu, jazyky nebo například zeměpis.

## Klíčová slova a témata

- válka
- migrace
- uprchlictví
- Blízký východ
- fake news

## Metodický postup – modelová hodina

Časový rozvrh: 2 x 45 minut

Cílová skupina: žáci a studenti 2. stupně ZŠ, gymnázií a SŠ

Pomůcky: desková hra „Syrious : Útěk ze Sýrie“, hodinky / stopky

Cíle lekce: dle nastavení tématu – úvodu a závěrečné diskuze (debriefngu)

Modelová hodina je koncipována takto:

1. Úvodní slovo k tématu
2. Cíl hry a způsob výhry
3. Rozdávání hracích plánů a pytlíků s herními elementy
4. Vybalování a seznamování s herními elementy
5. Přesun po herním plánu
6. Peníze
7. Společné první kolo hry
8. Samostatná hra
9. Diskuze (debriefing)

Metodický postup byl navržen na základě odborných článků (Sato, 2016; Sturm, 2008; Mossoux, 2016; Kirman, 2013); jeho finální verze je výsledkem testování a následných úprav na základě zpětné vazby od studentů a učitelů neratovického gymnázia.

Věty dále psané kurzívou jsou základem pro přímou řeč k žákům a studentům.



## 1. Úvodní slovo

(5 minut)

Na úvod je dobré žáky uvést do tematického kontextu. Obsah závisí na předmětu a tématu hodiny - právě úvod a témata závěrečné diskuze (debriefingu) určují, čemu bude „Syrious : Útěk ze Sýrie“ prostředkem. Jako doplněk k deskové hře doporučujeme využít zejména videa, fotografie a novinové články.

- a. uvedení do kontextu předchozí látky
- b. uvedení do tématu uprchlictví obecně (v jiných předmětech může být hlavní téma jiné, viz Klíčová slova a témata)
  - úvod včetně slovníčku pojmů např. v manuálu pro učitele [Nejen čísla](#) vydaného ve spolupráci Evropské unie a UNHCR
- c. seznámení se situací v Sýrii (lze mluvit i o jiných lokalitách)
  - užitečné komplexní shrnutí na anglickojazyčné Wikipedii včetně statistik a zdrojů: [Refugees of the Syrian Civil War](#)
  - vývoj v Sýrii do r. 2012 v dokumentu Asociace pro mezinárodní otázky pro Prague Student Summit: [Situace na Blízkém východě - Sýrie](#)
  - shrnutí války v Sýrii Milana Vodičky z února 2018: [ANALÝZA: Z občanské války se stává malá syrská světová válka](#)
  - kanál aktuálních zpráv Deníku N na téma [Migrace a uprchlíci](#)

## 2. Cíl hry a způsob výhry

(2 minuty)

Hned po krátkém tematickém úvodu motivujeme žáky ke hře – jednoduchý a stručný úvod: o čem hra je, jak ji hrát a jak ji vyhrát.

- a. *V deskové hře „Syrious : Útěk ze Sýrie“ je každý hráč jedním z členů damašské rodiny, která se rozhodne společně utéct před válkou a pokusit se dostat do některého z uprchlických táborů v Turecku.*
- b. *Cestou za hranice procházíte přes syrská města – v každém vás něco čeká, a tak se v každém alespoň na den zastavíte.*
- c. *Vyhrajete, když se všem členům rodiny podaří dostat za hranice.*
- d. *Prohrajete, když kdokoliv z rodiny zemře (ztrátou fyzického nebo psychického zdraví), nebo všem dojdou peníze.*

## 3. Rozdávání herních plánů a pytlíků s herními elementy

(3 minuty)

## 4. Vybalování a seznamování s herními elementy

(10 minut)

Porozumění herním elementům je naprosto zásadní pro plynulou a smysluplnou hru. Neboť jich není málo, v této části přípravy je zohledněno a nastaveno jejich postupné vybalování.

- a. *Každý si vybere podle barvy menší pytlík s figurkou a postupně vybaluje:*

- figurku, kterou postaví na herní plán na pole “Damašek”
  - Kartu osoby, kde si hráč přečte, za jakou postavu hraje
  - červenou desetistěnnou kostku, kterou postaví na příslušné číslo na pole Zdraví na Kartě osoby dle daného údaje své postavy
  - modrou desetistěnnou kostku, kterou postaví na příslušné číslo na pole Psychika na Kartě osoby dle daného údaje své postavy
  - předměty, které postava vlastní – Pas, Mobilní telefon, Léky, Cennosti
  - peníze, které postava vlastní
- b. Každý seznámí své spoluhráče se svou postavou.
- c. Hráč s nejmladší postavou si z většího pytlíku vytáhne kartu Průvodce, kterou na konci hracího kola předává hráči po směru hodinových ručiček – hráč, který má tuto kartu, provádí rodinu hracím kolem.
- d. Z většího pytlíku vytáhnete malý tlustší pytlík obsahující balíček Lokálních karet – ty rozdělíte na tři kupičky podle čísel na rubu karet, zamícháte a položíte vedle herního plánu.  
Některé Lokální karty, u kterých budete házet kostkou, budou mít oboustranný text - to znamená, že text “vzhůru nohama” si máte přečíst až po hodu kostkou.
- e. Z většího pytlíku vytáhnete tenčí pytlík s Globálními kartami; kupičku karet zamícháte a položíte vedle herního plánu.
- f. Z karet zbývají už jen velké karty Hraničních přechodů. Do doby, než první z vás dojde k některému z přechodů, zůstávají stranou. Když dojdete na pole H, losujete kartu Hraniční přechod, na které zjistíte,

*zda můžete přejít – od toho momentu vylosovaná karta zůstává tomu přechodu, na kterém byla losována.*

- g. *Nevybalený zůstává ještě pytlík s kolečky – tato papírová kolečka fungují jako Žetony obtížnosti a používáte je v momentě, kdy Globální karta mění obtížnost města-pole, ve kterém stojíte. Původní obtížnost města je uvedena číslem na hracím plánu – minimální obtížnost je 1, maximální 3. Patří sem také žetony s X, které v některých případech města uzavírají a zneprůchodňují.*

## 5. Přesun po herním plánu

(3 minuty)

*Přesun mezi 2 městy stojí 100 peněz bez ohledu na to, kolik hráčů se přesouvá.*

Př.:

- *Když jde 1 hráč z města A do města B (sám), zaplatí 100 peněz.*
- *Když jdou všichni 4 hráči z A do B, zaplatí dohromady 100 peněz.*
- *Když jdou 3 hráči z A do B, zaplatí dohromady 100 peněz, 4. hráč zaplatí za svou cestu z A do C také 100 peněz.*

*Pokud karta neurčí jinak, přesun je možný v každém kole o 1 pole. Můžete se také rozhodnout nepřesouvat se, tedy “stát”- “stání” nestojí peníze, ale je stresující, proto za každé kolo si každý “stojící” odečítá 1 bod psychiky.*

## 6. Peníze

(2 minuty)

*Každá postava má určitý obnos peněz. Můžete si je nechat, dát dohromady a rozdělit na čtvrtiny, dát do společné kasy, cokoliv.*

*Jen připomínám – vyhrajete, pouze když se do tábora dostane celá rodina.*

## 7. Společné první kolo

(5 minut)

Hráče je vhodné provést prvním kolem a v praxi předvést a ujasnit pravidla a postup, který vypadá následovně:

1. pohyb
2. událost ve městě
3. globální

START

*Před úplným startem ještě jednou připomínáme, že kolo řídí hráč s kartou*

*Průvodce – na kartě se dočte, jak jdou kroky ve hře za sebou. Na první kolo se podíváme společně.*

- 1.** *Jako úplně první krok kola je nutné se rozhodnout, do kterého města chcete jít.*

*Můžete se přesunout pouze o 1, tedy na některé z přímo následujících políček.*

*Rozhodovat se můžete buď společně, nebo rozhodování nechat na hráči s kartou Průvodce - je to na vás.*

*Podívejte se na celý plán a zkuste nastavit strategii vašeho útěku, nějaký dlouhodobý plán.*

*Až se dohodnete a rozhodnete, přesunete všechny příslušné figurky na políčko a zaplatíte 100 peněz bance.*

*Banku si vytvořte někde bokem od herního plánu.*

- II.** *Když se všichni z rodiny přesunuli, za celou skupinu stojící ve městě taháte jednu Lokální kartu podle čísla Žetonu obtížnosti v daném městě.*

*To znamená, že pokud jste se rozdělili, skupina v každém městě si tahá svou vlastní Lokální kartu.*

*Lokální karta platí pouze pro město, ve kterém byla vytažena.*

*Přečtěte si, co na Lokální kartě je, a vyhodnotte ji (tj. udělejte, co říká).*

*Pak kartu vraťte.*

- III.** *Než se budete moci přesunout do dalšího města a přiblížit se tak svému cíli, hráči, ať jsou spolu, nebo v různých městech, nyní tahají pouze jednu jedinou Globální kartu, která platí pro celou zemi.*

*Přečtěte si, co na Globální kartě je, a vyhodnotte ji (tj. udělejte, co říká).*

*Pak kartu vraťte.*

*Pro vyznačení změny obtížnosti (1, 2, 3) či neprůchodnosti (X) měst použijte Žetony obtížnosti.*

*Změny platí pro další kolo.*

*Tímto tahem končí kolo a hráč s kartou Průvodce ji předává hráči po své pravé ruce.*

## 8. Samostatná hra

(45 minut)

Hra každé skupiny se bude vyvíjet jinak, není tedy možné přesně stanovit, za kolik minut hru dohrají. Hru lze dohrát mezi 30-60 minutami a časové prodlevy mezi jednotlivými skupinami lze vyřešit několika způsoby:

- a) třídě je možné zadat tematicky související domácí úkol, např. sloh na téma pokračování cesty syrské rodiny – ti, kteří hru dohrají nejdříve, mohou úkol začít psát při čekání na ostatní skupiny, nebo mohou dostat speciální čekací úkol
- b) může být stanoven časový limit, po jehož uplynutí hráči přerušují hru a všichni společně se věnují dalšímu bodu – hru mohou dohrát po skončení hodiny
- c) uprostřed hry může být stanoven časový limit jako nová a náhlá globální událost, která např. určí, že po uplynutí dané doby budou hranice trvale uzavřeny a hra skončí.

## 9. Diskuze (debriefing)

(15 minut)

Debriefing znamená společné sdílení, hodnocení, reflexe proběhlého – pro zkušenostní učení je zcela zásadní. Jeho cílem je dostat se k jádru, smyslu věci, ke které došlo, proto je vhodné rozebrat nastalé herní situace, které souvisí s tématem hodiny.

Příklady otázek pro diskuzi:

1. *Proč myslíte, že se některé rodiny rozhodnou zůstat v zemi? A proč se tato rodina rozhodla pro útek? Jaké pro ně mohly být důsledky války, kdyby zůstali v Sýrii?*
2. *Jak se vám dařilo naplňovat váš dlouhodobý plán útěku či nějakou strategii?*
3. *V čem se podle vás realita liší od hry, kterou jste právě dohráli? Které situace, které jste zažili, by se mohly opravdu stát, a které ne?*
4. *Jak jste se cítili, když jste zjistili, že je váš čas limitován?*
5. *Myslíte, že jste hráli a jednali tak, jak by se vaše postavy skutečně chovaly, nebo jak myslíte, že byste se chovali vy nebo vaši rodiče?*

Pro debriefing lze použít také aktivity a diskuzní témata z dalších zdrojů, např. již zmíněných materiálů [Opouštím svůj domov](#) nebo [Nejen čísla](#).



## Zdroje

- *Dopravní výchova interaktivně: metodika pro učitele* [online], Bezpečné cesty [cit. 2019-01-15]. Dostupné z: <https://www.bezpecnecesty.cz/cz/dopravni-vychova/dopravni-vychova-ve-skolach/pro-ucitele/metodika-pro-ucitele>
- KIRMAN, Joseph M., 2013. Raoul Wallenberg in Budapest: The Human Rights Game. KIRMAN, Joseph M. *Junior High Social Studies Creative Classroom Ideas: A Supplement to Elementary Social Studies Creative Classroom Ideas 4th Edition (Pearson/Prentice Hall Canada)* [online]. Ver. 2. Edmonton, s. 74-79 [cit. 2018-02-15]. Dostupné z: <https://sites.ualberta.ca/~jkirman/junior%20high%20social%20studies%20text.htm>
- Migrace a uprchlíci, 2018. *Deník N: Nezávislý český deník* [online]. Praha: N Media [cit. 2019-01-15]. Dostupné z: <https://denikn.cz/tag/migrace/?ref=list>
- MOSSOUX, S., A. DELCAMP, S. POPPE, M. KERVYN, F. CANTERS a C. MICHELLIER, 2016. Hazagora: Will you survive the next disaster? - A serious game to raise awareness about geohazards and disaster risk reduction. *Natural Hazards and Earth System Sciences* [online]. **16**(1), 135 - 147 [cit. 2018-01-16]. DOI: 10.5194/nhess-16-135-2016. ISSN 16849981. Dostupné z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?authtype=shib&custid=s1240919&profile=eds>
- *Nejen Číslo: MANUÁL PRO UČITELE 'NEJEN ČÍSLA' VZDĚLÁVACÍ MATERIÁL TÝKAJÍCÍ SE MIGRACE A AZYLU V EVROPĚ* [online], 2009. Belgium: IOM/UNHCR [cit. 2019-01-15]. ISBN 978-92-9068-495-4.

Dostupné z: <https://www.unhcr.org/numbers-toolkit/Manuals/NJN-FINAL-CZ.pdf>

- PINKAS, Jaroslav, 2015. *Československo 38–89: Metodika využití počítačové simulace* [online]. Verze 1.2. Praha: Československo 38-89 [cit. 2019-01-15]. Dostupné z: [http://cs3889.cz/dwn/1003/1548cs\\_CZ\\_Atentat\\_Metodicka\\_prirucka.pdf](http://cs3889.cz/dwn/1003/1548cs_CZ_Atentat_Metodicka_prirucka.pdf)
- Refugees of the Syrian Civil War, 2001-. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 13 January 2019 [cit. 2019-01-15]. Dostupné z: [https://en.wikipedia.org/wiki/Refugees\\_of\\_the\\_Syrian\\_Civil\\_War](https://en.wikipedia.org/wiki/Refugees_of_the_Syrian_Civil_War)
- ŘÍHA, Michal, 2012. *Situace na Blízkém východě - Sýrie* [online]. Praha: Asociace pro mezinárodní otázky [cit. 2019-01-15]. Dostupné z: <https://www.amo.cz/wp-content/uploads/2016/01/PSS-Situace-na-BI%C3%ADzk%C3%A9m-v%C3%BDchod%C4%9B-S%C3%BDrie-UNSC.pdf>
- SATO, Aiko a Jonathan de HAAN, 2016. Applying an Experiential Learning Model to the Teaching of Gateway Strategy Board Games. *International Journal of Instruction* [online]. 9(1), 3-16 [cit. 2018-01-16]. DOI: 10.12973/iji.2016.912a. ISSN 1694609x. Dostupné z: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1086955.pdf>
- SLÁMOVÁ, Petra. Opouštím svůj domov. *Metodický portál: Články* [online]. 06. 10. 2015, [cit. 2019-01-15]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/20369/OPOUSTIM-SVUJ-DOMOV.html> . ISSN 1802-4785.
- STURM, Ryan, 2018. How To Teach Games: A General Primer. *BoardGameGeek* [online]. 2008 [cit. 2018-02-11]. Dostupné z:

<https://boardgamegeek.com/thread/299189/how-teach-games-general-primer>

- VODIČKA, Milan, 2019. ANALÝZA: Z občanské války se stává malá syrská světová válka. *IDNES.cz* [online]. Praha: MAFRA, 25. února 2018 [cit. 2019-01-15]. Dostupné z: [https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/analyza-syrie-  
valka.A180222\\_160606\\_zahranicni\\_jj](https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/analyza-syrie-valka.A180222_160606_zahranicni_jj)

*Příloha 7: Poznámky z orientačního setkání s Pavlínou 14. 5. 2019*

kavárna v Českých Budějovicích

klid, máme na to 3 hodiny

škoda – vzala by si s sebou syna > když se učí novou hru, rovnou to rozehrávají

komentář: ŽÁDNÉ MALÉ DĚTI

odlišení zadních stran karet

jak funguje čekání?

lokální karta Strach z hladu > neexistuje důvod vybrat si žebrání!

> pročítá všechny karty – některé ji pobavily

už o tom s žáky mluvili hodněkrát (o IS, migraci a tak)

snaží se zážitkově učit, jako nástroj jí to přijde užitečný, protože si to budou umět představit

se synem mají hru, ale musí si domýšlet pravidla

občas ve výuce používá deskovky, např. Krycí jména nebo Citadella anglicky

má jen maličké třídy, stačily by čtyři kusy hry

*Příloha 8: Poznámky z orientačního setkání s Václavem 17. 5. 2019*

řešíme ve třídě, ve které supluje – žáci mají vlastní práci, my řešíme hru

bojí se manipulace

není to zbytečně složitý hned ze začátku?

má rád vrhcáby, deskovky tohoto typu jinak moc nehraje

zatím mu to přijde fajn

herních elementů je asi maximum (kdyby jich bylo víc, už by to bylo moc)

vůbec vůbec nehraje

je důležitý říct, že je to bez politiky

> stejně tak by to mohlo být Československo

> např. o Československu 38-89 ví, ale musel by si to nejdřív pořádně zahrát

zahraje si to a bude to učit až s nimi – hrát bude s devátáky, kterých je ve třídě cca

10 – PŘINÉST 3 HRY

hry sám nevyhledává, ale když mu to někdo dá, klidně to rád vyzkouší

> je to hodně energie na přípravu, ale často to má menší efekt než výklad

*Příloha 9: Poznámky z orientačního setkání s Danielou 17. 5. 2019*

kavárna v Praze

učitelka zeměpisu, hodně mladá, sympatická

píše diplomku Imigranti a uprchlíci v českém geografickém kurikulu

lépe v metodice odlišit lokální a globální karty (NE podle tloušťky pytlíků)

D.: „okouzlující dojem, hezky zpracovaný“

asi ne pro maturanty, potřebují víc zdrojů

miluje deskovky!

skautka

*Příloha 10: Terénní zápisky z pozorování výuky s Danielou 7. 6. 2019*

Přišla jsem 8.41 a předala hry

ve třídě je kromě paní učitelky Daniely další dospělá osoba (asi asistentka pedagoga)

děčka se během 2 minut rozdělila do skupin po 4 - sami se mohli rozdělit

28 žáků + 1 vepředu

D. provádí vybalováním podle metodiky od 8.44

dotaz na 10 na kostce D. v pořádku vyřešila

D. si stoupla na židli, aby na ně viděla – hrozně dobrý efekt na jejich soustředění

žákyně – musíme končit všichni na stejném hraničním přechodu? D. - ano (pak se mě ptala a opravila odpověď na ne

žákyně – kam máme peníze odkládat? D. – to je fuk, někde bokem si založte banku

společné první kolo neproběhlo, jen jim ho přeříkala – start sami 9.05

asi AP je celou dobu u jedné skupiny

vypadá to, že D. jim v první hodině vyprávěla

žákyně zpředu se přidala k jedné skupině, u které stojí a sleduje

přišla další žákyně, obchází skupiny a taky sleduje – nakonec si přinesla židli k jedné z nich a u nich zůstala

přišel další vyučující, něco diskutuje s D.

D. obchází žáky

D. a AP si fotí skupinky při hraní

žák – platí globální karta jedno kolo? D. – ano, ale ještě to zkontroluju (a hledá v metodice)

\* možná je metodika spíš metodický manuál ke hře a výuce s ní? nebo tak něco

D. mi přišla vysvětlit, proč je tu ta druhá – je to skutečně AP, je přidělena jednomu žákovi a musí být všude, kde je on

přišel další vyučující, zastavil se u dvou skupin a koukal se na hru

AP taky obchází skupinky

9.23 první úmrtí celé rodiny

skupiny opravdu hezky fungují – většinou spolu fakt všichni čtyři interagují a komunikují a diskutují další postup

v 9.27 jim D. oznamuje, že ve 37 se uzavřou všechny hraniční přechody a už nebude možné projít

chlapec (možná ten, co má AP?) mi přišel říct, že už umřeli

9.29 první skupina se dostala za hranice (vyhrála)

D. přišla se dvěma lokálními kartami, co znamenají

vypadá to, že děcka to přirozeně uklízí do pytlíků tak, jak to bylo (nebo se o to alespoň snaží, nebo se tak alespoň tváří

D: 50 sekund (průběžně po minutách oznamovala blížící se konec hry)

D: hra byla odlehčená a bylo to super, ale doufám, že jste to zkusili i pojmout tak, že je příklad milionů lidí, že jste se trochu vcítili do toho, jak na tom jsou ti lidé, kteří putují, jak jsme si říkali, samozřejmě je to jen hra

3 týmy ze 7 se zvládly dostat za hranice

D: jak se vám ta hra hrála? Matouš: vybavovali jsme si, že jsme ti uprchlíci. D: překvapila vás hra třeba? zasáhlo vás to? třeba Dorko, jak vám se to hrálo? Dorka: nás v zásadě nic špatného nepotkalo, některý lidi maj asi i v realitě větší štěstí než jiný

D: přijde vám, že hra odpovídala realitě? Dorka: i cestování může ubírat na zdraví (průběžně)

Kája a Andrea: i když to byla hra, tak jsme si myslela, že ... nečekaná událost ...

D: to jsou reálné věci, to uzavírání, to se fakt reálně děje, např. Balkánská cesta se uzavřela a ty lidi tam uvízli uvnitř



D: my jsme si povídali o Sýrii a o té politice trochu teď, myslíte si, že byste se jako rodina rozhodli putovat do těch uprchlických táborů. kritizuje se, že mladí kluci odcházeli ze země. máte pocit, že má cenu v takových válkách bojovat? děcka: ne. D: co bylo nejtěžší? někdo: zdraví a psychika

D: co asi, když jsme řekli, že budou přechody uzavřeny? někdo: když se spěchá, že to jde všechno hůř

Matouš: měly by být obrázky pro lepší představivost

D: tímhle bych chtěla ukončit celé téma globálních konfliktů (6 hodin)

*Příloha 11: Transkripce evaluačního rozhovoru s Danielou 7. 6. 2019*

S: Pokud by ti to nevadilo, tak bych si náš rozhovor nahrála.

D: Jasně.

S: Kolik ti je?

D: 25.

S: Kolik let praxe máš? Jak dlouho učíš?

D: Tohle je můj první rok.

S: Co máš vystudovaného? Máš pedagogickou kvalifikaci?

D: No, tak studuju ještě učitelství biologie a zeměpisu tady v Brně na přírodovědecké fakultě.

S: Tohle je státní gymnázium, že?

D: Ano, ale šestileté, takže prima jsou vlastně osmáci základní školy, tercie prváci střední školy.

S: Co a koho tu učíš?

D: Jen zeměpis primány a sekundány, jsem tu jako záskok na letošek.

S: Jaký tu máš úvazek?

D: 0,2, v tom zbytku studuju ještě a taky mám syna.

S: Hraješ deskovky?

D: Ano, ale ne moc často. Nemám ráda takové ty komplikované, ale jinak jo, jinak mám deskovky vlastně moc ráda.

S: Použila jsi někdy něco podobného ve výuce?

D: Tak já se snažím hodně používat takovéhle aktivity, aby to i mě samotnou bavilo. Občas si třeba něco vyrobím sama, různé kartičky, Riskuj, nějaké vědomostní hry... Často koukám pro inspiraci právě na Učitelé + [fb skupina], tam jsem se třeba dozvěděla o takových těch trojúhelníčcích, jak se to jmenuje? Hm, počkej, Trimino myslím, je to takový hlavolam, vždycky čtyři nebo devět trojúhelníků, které mají na každé straně nějaký údaj, a oni [žáci] musí složit velký trojúhelník tak, aby přilehlé strany trojúhelníků dávaly smysl jako pár, třeba stát-hlavní město. Tak to jsem si

samořejmě dělala celé sama. Ale teď tahle tvoje hra byla docela jiná liga, to jsem nečekala, když jsem říkala, že tu jednu sadu vyrobím.

S: Jak to myslíš, jiná liga? Co jsi nečekala?

D: Já jsem u sebe neměla tu hru, protože jsem to dělala ve škole, a tak jsem si ještě neuvědomila, že takové ty žetonky [obtížnosti a uzavření měst] mají být malé, a když jsem to dnes viděla, tak si říkám „ježíší, tak doufám, že to vyjde i bez tady těch žetonků, protože jinak to bude blbě“, ale pak jsem si říkala, že co, že kdyžtak si to budou prostě škrtat do toho plánu a pak to prostě vytisknu znova, po cestě v tramvaji jsem si vymyslela pár věcí, třeba že nemám kostky, no, tak že to je v pohodě, nemám peníze, no, tak si to napíšu na papírek a budou si je odečítat; takže jsem si vymyslela alternativu, takže to jako bylo v pohodě.

S: Hele a použili tu tvou sadu?

D: Ne.

S: Měli jsme jich 7 [skupin] nakonec, takže to stačilo?

D: Asi fakt sedm jich bylo. Dvě [dívký] chyběly, ale přišly později; jedna psala písemku a pak ta druhá přišla, takže to by byla ta osmá sada, ta, kterou mám nastříhanou, ale tak čert to vem, to je úplně jedno [že se to nevyužilo]. Já si myslím, že si to nechám, já to třeba někdy využiju, třeba ne, ale třeba jo.

S: Ty sis tedy vyráběla sama jednu sadu Syrious. Stává se tedy často, že se o něčem dozvíš a vyrobíš si to?

D: No ono toho moc nejde. Tohle je fakt výjimka, že jsme zrovna probírali globální konflikty, a zrovna bylo akorát jedno, jestli začnu s tou Sýrií, nebo s ní skončím, mluvila bych o ní tak jako tak. To byla fakt výjimka, že se dalo použít něco připraveného, jinak je to úplně zpravidla věc, která není takhle daná na jedno úzké téma, nebo se to prostě nedá použít v různých školách. Protože třeba jsou tam věci, které by [děti] nemusely vědět, nebo by byly naopak příliš triviální, nebo třeba ty lpíš na jiných informacích, než lpí jiný učitel, což si myslím, že je častá věc, protože já lpím třeba na mapách, z čehož jsou všichni rozčilení, ale to je prostě podle mě základ, ale jsou učitelé, kteří zase říkají, že proč by měli vědět, kde jsou jednotlivá města. Jo, já to beru, ale jenom, že potom se nedají moc dělat průřezové materiály pro někoho. Myslím si, že podle svého stylu učení potom třeba tuhle aktivitu můžu

někdy použít. Ale myslím si, že jsem si ji nikam neuložila, takže myslím, že je to stejně jedno.

S: Počkej, tuhle aktivitu myslíš jakou?

D: Tamhletu...

S: Jo ty trojúhelníčky...

D: Třeba.

S: A myslíš, že je to tím, že jsi tady jenom na rok, a tak to nemáš tak, že by sis vytvářela nějaké své učitelský portfolio a věděla, že ty věci budeš pravidelně používat?

D: Měla bych to dělat. Nikdo to po mně nechce, ale je to moje hloupost, že to nedělám. Já mám takové pokusy, vždycky mám takovou vlnu, kdy si začnu třdit svoje věci, mám třeba nějaké písemky roztríděné, a u toho si je nechávám, abych je mohla někdy použít...

[vchází asistentka a přináší zapomenutou součást hry]

D: ... jo, nebo třeba když si nachystám nějakou aktivitu; třeba jsem si nachystala tady na migraci celkově, tak potom si třeba nachystám pro žáky nějaký pracovní list, nebo nějaké obrázky, na základě kterých potom oni třeba ve skupinách něco dělají, tak to si snažím schovat už proto, že to je hrozně moc vytištěného materiálu, kterého by mi bylo líto. Anebo si třeba nechám ty pracovní listy a pak věřím tomu, že až to jednou budu dělat, tak ty pracovní listy jsem si vytvořila na základě něčeho, co jsem si někde přečetla, a věřím tomu, že potom už třeba budu pracovat z části s tím a z části s něčím novým. Takže jako takový pokusy o to si třeba něco schovat a tak mám, ale mám toho mnohem víc a všechno to dělám na Google Disku, a řekla jsem si, že než z téhle školy odejdu, tak si to tady všechno vytisknu a dám do pořádku, abych to pak neplatila někde jinde a právě abych to měla, protože zas je pravda, že to je škoda, že mi to fakt trvá všechno hrozně dlouho. Tady ty konflikty třeba, tak ty mě fakt stály život pomalu.

S: No ty jsi říkala, že jste to měli jako velké téma, že to mělo být na dvoustránku, ale že jste to dělali dlouho? Jak dlouho jste to tedy dělali?

D: Dlouho. Každou hodinu jsme dělali zpravidla tak jeden konflikt, možná jsme začali dva. Ale ono jako konflikt...

S: Kolik je dlouho?

D: No, dlouho je třeba 6 hodin. Ale měla to být hodina, že. Jakože tohle je dlouho. A je to na úkor jiných látek a trochu mi vadí, že to takhle bylo naplánované, protože kdybych jenom zmínila, že tady je občanská válka, tak si myslím, že ty děti vůbec neví. Takhle se třeba, třeba, až si o tom někdy budou něco číst, tak si řeknou „to už jsem jednou slyšel“, nebo ne, nebo si tím jenom připomenou, kde je Jemen, a že vůbec nějaký Jemen existuje, třeba si jenom vybaví, že tam je hladomor, ale stejně si myslím, že to je víc, než když bych jim nadiktovala prostě Rwanda – genocida. Jo, Jemen – hladomor. Už třeba teď mi přijde, že se v tom chytají, že jsou nějaké dvě větve islámu, které se nemají úplně rády, a že je to takový problém v arabském světě, a už třeba ví, co je Arabské jaro.

S: Když se vrátíme k tomu, jak jsme se potkaly, a k tomu tvému prvnímu seznámení s tím, tak jestli bys mohla nějak shrnout, jaký jsi z té hry a metodiky měla dojem? Chtěla bych dojít k tomu, jak to bylo předtím, jak se k tomu stavíš teď, a pak jak se k tomu stavíš do budoucna.

D: Mně se to hodně líbilo už v té Praze [první setkání a seznámení s hrou a metodikou], už v té Praze jsem si říkala, že to chci určitě udělat, že pro mě není úplně obtíž se tomu nějakým způsobem věnovat, ale přiznám se, že jsem čekala, že mě to bude stát méně práce. Vůbec mě nenapadlo, že nad tím strávím třeba deset hodin dohromady, což prostě na hodinu, kterou ani nemám zaplacenou...

S: Strávila jsi s tím deset hodin?

D: No, jako fakt skoro jo... Ne, já nevím, abych jako nekecala, ale včera jsem fakt třeba dvě hodiny stříhala, vytvářela, než jsem si to přečetla. Řekla bych třeba šest, sedm, a fakt bych nekecala, a deset si myslím, že klidně taky, ale nejsem si tím úplně stoprocentně jistá. Myslela jsem si ne, že bych si tím ulehčila, ale říkala jsem si, že je to takové příjemné zpestření hodin, pro děti to bude zajímavé, a proč ne. Něco tomu jako věnovat můžu, do Prahy stejně jedu, nebo se sejdu s tebou, tak to je v pohodě, všechno zvládnem. Ale jak říkám, no, netušila jsem, že to pro mě bude v tomhle ohledu tak náročné. No ale měla jsem z toho fakt hezký pocit, i jsem o tom říkala hned svým tchánům, že mi ta hra přijde fakt hezká, a že oni si ji chtěli zahrát, motivovala jsem je k tomu, že to je fakt pěkné, že jste to vyráběli, a vždycky když vidím takhle někoho, kdo je takový kreativní, tak jsem u toho akorát trochu smutná,

že já nejsem... [smích]. Ale ne, fakt, fakt mě to potěšilo, takže jsem s tím plná nadšení odjela domů, a doma jsem se taky těšila. Pak jsem měla trochu strach z toho, že nám nevyjde to setkání časově, že najednou na mě přišla úplně taková tíseň, že ještě že jsi mohla teďka v pátek, protože by to asi vůbec nevyšlo jindy. Takže jsem byla v tomhle trochu takovém stresu, pod tím, aby se to stihlo, když už mám i verzi, když už o tom prostě nějak mluvíme, a teď je toho fakt strašně moc ve školství, tohle je prostě fakt porod. Je to nepříjemná doba trochu, a to já tady mam 0,2 úvazek. Ale ta nepříjemná doba, i že mám zkouškové období ve své [vysoké] škole, a prostě do toho se všude ve školce, ve všech školkách a ve všech cvičeních potřebují všem ukazovat maminkám něco, ale prostě to, že maminky totálně nestíhají, protože to prostě nejde stíhat... Tak jenom tak. Že prostě ten čas teď je blbý, že vlastně příště, kdybych tu hru měla, věděla, že mi to zabere víc času a tak, tak bych si to příště naplánovala na nějakou klidnou dobu, jako březen, duben, takové ty klidné měsíce.

Ale hra se mi líbila, a pak vlastně doma jsem si přečetla ještě jednou ta pravidla a docela mě překvapilo, jak jsem si je pamatovala, a, no a to samotné hraní, tak je pravda, že některé jejich [žáků] otázky nejsou úplně explicitně řečené v tom návodu [metodice], a pak to jedna rodina hraje tak, a jedna rodina hraje jinak, a to je trochu blbé. Jako například jedni u těch globálních karet měli nějakou otázku, kdy jim globální karta zavřela hraniční přechod, tak jestli to je na celou dobu [hry]. To jsem říkala, že to ne, protože ta globální karta měla fungovat jedno kolo, ale vlastně nevím, když je tam taková definitivní informace, jestli to opravdu je na jedno kolo; nebo to, že můžete slavit Ramadán, nebo jak jsme se bavily o tom, že nevíme, jestli je to pro jednoho nebo pro všechny, jo? Takovéhle kravinky, ale bylo vidět, že to ty děti docela prožívaly, nebo mně přišlo, že to fakt docela prožívaly. Jedni to začali hrát hned znovu, druzí prostě počítali úplně znovu. Jeden ten tým, co první prohrál, jak jsem říkala, že už máme mrtvou rodinu, tak okamžitě začali hrát znova, jako že je to bavilo, to nebylo, že by si řekli „tak teď můžu jít na telefon“, takže to byla hezká zpráva, nebo mně to přišlo zajímavý, a ještě se tak ptali, že „můžeme ještě jednou?“, říkám „jo, děcka, já jako vám neslíbím, že to stihnete, ale jako samozřejmě můžete.“ No, takže jako v tomhle to bylo, si myslím, super, a bylo tam pár takových drobností, že se prostě na ně ptali, anebo že třeba někdo rozhodl jinak než druhý, že si to vlastně každá ta rodina... ale jako tak to je jedno. A pak mě trochu zaskočila ta diskuze na konci, oni normálně jsou docela upovídání někteří, a vlastně mi přišlo, že k tomu neříkali nic až tak pozitivního, nepřišlo ti? Já bych čekala víc takový jakože

„jé, to bylo fakt super“, nebo podle toho, jak jsem je viděla, jak to hrajou, úplně „ježiš máme 30 sekund“ a úplně valí, není to tak jakože „jé, jenom hra“. I holka, která mi fakt kašle na ten zeměpis a furt si stěžuje, jak je toho moc a tak, tak taky úplně „hej, pojďte, tak čtěte rychle“, ona je taková sportovkyně, pro ni to bylo důležité, ale fakt že se tak snažila, tak jsem si říkala „tyjo“. Na konci mi to jenom u té diskuze vlastně přišlo takové, že mě zmátlo, že o tom až tak nepovídali, nejsem si úplně jistá, jestli si to vzali reálně na to, že se to fakt děje, ale někteří ano. Třeba my jsme si teď dnes říkali o tom, že současná situace, co vydal Člověk v tísni v březnu 2019, jak je to v Sýrii, tak tam byly nějaká konkrétní čísla, tak jsem jim je vypsala, že tohle píše Člověk v tísni, a...

sakra, já jsem jim neukázala jednu věc, do háje, ještě jsem to doma hledala jak blbec. Jsem doma hledala takový ten pásek podvyživených dětí, achjo.

S: Ukaž, to neznám.

D: To je prostě když šetří nějaké dítě, tak prostě takhle si to provlečeš okolo ruky. No a když jsi v zelených hodnotách, tak jsi na tom fakt dobře, ale všechny děti v Jemenu jsou prostě na těch červených, a když se na to potom takhle podíváš, tak prostě vidíš, jak mají ručičku. A je to taková demonstrace a mrzí mě, že jsem jim to neukázala. Já jsem jim to ještě včera říkala, teda ve středu, že jim to přinesu. A že to seženu. Oni to posílají vždycky, když někam přispíváš, takové demonstrativní předměty, abys posílal víc.

No a, takže jsem od té diskuze čekala trošku víc, to je pravda, ale myslím si, že to je i tím, že pro mě to bylo poprvé, a nevím, že to asi brali, že to je prostě deskovka, a myslím si, že jsou ještě docela malí. A vlastně si asi nemyslím, že cílem té deskovky má být úplně paralyzovat zděšením, co se děje, vlastně jenom takové seznámení, teď si budou pamatovat, že v Sýrii jako nějakí uprchlíci jsou a vlastně jejich věk tomuto odpovídá. Oni nemají vědět prostě, že tam jsou Hizballáh a Hamás a že je to podporovaný... vlastně nepotřebují. Takže mi to vlastně přišlo spokojený.

A co se týče budoucnosti, tak do budoucnosti si myslím, že bych to chtěla použít; kdybych takhle dělala ty konflikty, tak bych si naplánovala nějakou dvouhodinovku, kde bych to s nimi hrála, ale nevím, jak přímo s tou realizací, jakože kde sehnat ty materiály a jestli to opravdu ještě sedmkrát stříhat, nebo ne. Takové technické.

S: Jasně. My právě taky řešíme to, co s tou hrou vlastně udělat. Protože i jak jsi mi to říkala, tak právě tím, že tam jsou všechna ta maličká xka [žetony], kterými zavíráš města, a to byla přitom jenom jedna hra, a teď když jich máš udělat fakt osm sad, abys to mohla hrát s celou třídou, tak není to nereálné?

D: Podle mě je to reálné; kdybych věděla, že budu dělat osm sad, tak bych si vzala řezačku a prostě dala vždycky první stránku osmkrát a řízla ji řezačkou. Ale stejně by to byla práce, samozřejmě.

S: No, právě řešíme, jestli to udělat takhle, a třeba poskytnout učitelům vyloženě tiskový materiál, kdy to samozřejmě nebude celé v jedno pdf, jako jsi to měla ty – my jsme to pdfko měli prostě takhle, protože jsme to vzali, dali jsme to do tiskárny a objednali jsme si od tiskárny, aby nám to jako vytiskla a nařezala.

D: Hm, to jsem přesně říkala Štěpánovi, partnerovi, on říkal, proč je to tak debilně udělané, říkám: „to je ale, se na to podívej, to je ale úplně evidentně poslaný celý soubor byl takhle odeslaný do tiskárny, tam je přesně napsané co, kolikrát a tak,“ a mimochodem v tom souboru chybí peníze. Což byla taková věc, která dneska ráno úplně „jo, peníze – eh, tak to nevádí, budou si to psát“. Ale když už je tiskový materiál, tak by měl být kompletní.

S: Jo. My jsme totiž ty peníze vzali z Dostihů.

D: No, to jsem si myslela, jojojo, to jsem si říkala, ale zároveň když už jako poskládám...

S: To mi vůbec nedošlo, moc se omlouvám.

D: V klidu, to zrovna tohle jsou věci, že jim dáš papírek a budou si to odečítat, to je úplně jedno. Ale jenom, že když už bych podávala tiskový materiál, tak by tam určitě měl být odkaz buď „zařídte si peníze odněkud, nebo tady jsou na tisk“.

S: No a dovedeš si představit, kolik by to muselo stát, aby pro tebe bylo lepší si to koupit do třídy?

D: No, když vím, že by to muselo být osmkrát, tak jakoby. Tahle škola třeba má právě docela peníze. Respektive já jsem sem přišla, chyběly mi tady atlasy, a hned jsem si koupila prostě dvacet atlasů. A nemusela jsem nad tím nějak hořkovat. Ale je pravda, že atlas není tak úzce využitelný. Nevím, jestli by mi dali třeba, kdyby jedna hra stála tři stovky, tak jestli by mi na to dali prostě dva a půl tisíce, abych si koupila



deskovku. Vlastně si myslím, že nedali. Takže kdybychom se ale bavili prostě o hodnotě stovky, tak možná by na to nějaký příspěvek byl. Ale myslím si, že je to hodně úzké. Ale dokážu si to představit. Asi by to bylo takový, že bychom si museli sednout, kdybych tady učila, tak bychom si museli sednout s celou předmětovou komisí, každý předmět má svojí předmětovou komisí, a vlastně všichni ti učitelé zeměpisu si říct: budeme to vyučovat, když budeme učit globální konflikty, nebo nebudeme? A když nebudeme, no tak prostě máme tiskovou verzi, a když budeme, můžeme koupit něco, co má fakt hezký geografický podklad.

S: Teď ti zabrala ta příprava dejme tomu těch deset hodin, což si dovedu představit, že je fakt hodně. Kolik tobě trvá třeba připravit si hodinu, kdybys nedělala tohle? Jakože kdybys nedělala tu hru?

D: Tak jenom to představení toho konfliktu vždycky mi trvá...

S: Ta příprava toho představení?

D: Jo... Já jsem si k těm konfliktům teď nechystala žádné prezentace, přišlo mi, že prostě budu mluvit, ale než jsem si načetla ty informace, abych o tom mohla mluvit, tak jsme klidně na třech hodinách, jo? Tak jsme tak na třech hodinách, ale věřím tomu, že každý, kdo učí delší dobu, tak je to pro něj prostě dvacet minut připomenutí, hodina možná to, co na to reálně má. A mně to trvá dlouho, ale je pravda, že já prostě neumím některé věci přežít, není to snadná vlastnost, ale trvá mi to. Řekněme, že příprava na hodinu mi trvá tři hodiny, pokud není nějaká písemma, protože to je pak hned, ale zase máš to opravování, žejo, anebo, pokud to není něco, co třeba jako vím, že prostě vím, a že mi vlastně nevadí, když to bude hůř připravené, protože o tom vím dost sama, ale takových informací je fakt pekelně málo. Takže tak, no.

S: A máš pocit, že kdybys to dělala znovu teď, ještě máš třeba tu sekundu, tak kdybys to měla jít učit znovu, tak něco se povedlo, něco se nepovedlo, seš schopná odhadnout teď, kolik by ti ta příprava teď trvala?

D: Tak teď už by mi netrvala nic.

S: Kdybys to chtěla znovu použít, tak mluvila jsi o tom, že něco třeba v té hodině nebylo vlastně úplně podle tvých představ, tak předpokládám, že...

D: Jo, ale to byly spíš takové drobnosti, které bych stejně nezměnila. To že nemluví skupina, tak s tím já nic neudělám, a myslím si, že ten konflikt jsme představili dostatečně. Já bych asi neměnila nic, upřímně. Jenom se vždycky snažím potom, když si pročítám nějaké ty [webové] stránky, tak třeba když najdu nějakou aktuální informaci, co třeba jenom doplňuju. Jo, teď jsme probírali třeba před půl rokem zemědělství České republiky, takže vím, že teďka jsou krásné animace ohledně řepky a podobně, tak si to doplňuju, jenom takhle, ale věřím, že až příště budu učit zemědělství, tak si nechám ten mustr a pak si projdu ty svoje odkazy, které tam mám prostě naházené, a třeba z nich něco dodělám. A takhle to funguje i tady.

S: Kdybych ti nechala ty hry, tak si myslíš, že kdybys dál učila ten zeměpis, tak bys to použila?

D: Já si myslím, že ano. Ale nedokážu to říct stoprocentně, protože zaprvé, bůhví jestli já budu učit, ale bavíme-li se nějak hypoteticky, tak si myslím, že asi vždycky, když bych ty globální konflikty dělala, že bych tu hru zahrála. Nebo, když s nimi jedu na výlet, tak bych ji třeba vzala, nebo věřím tomu, že bych si ji na skautské výpravě zahrála prostě se staršími skautkami. Vlastně na ten skaut, upřímně, vím, že ji prostě použiju tam, ten skaut je v tomhle úplně jiný, že tam nejsou prostě děti, které něco nechtějí. Do té sekundy, tak to je třída trochu náročnější, oni jsou hodně roztěkaní a úplně s nimi nefunguje takové to – já se všechno snažím dělat tak lidsky, a ne na každého to úplně funguje. A některé děti to nedávají, někteří hrozně potřebují tu učitelskou autoritu, a ne takový ten skautský přístup. Takže jsem ráda, že to vyšlo spíš v téhle třídě. Myslím si, že i poprvé mi to přijde vlastně pro mladší.

S: No, to jsem se chtěla zeptat, jak ti to přijde věkově?

D: Mně to fakt přijde jako pro tu primu, sekundu [šestiletého gymnázia, tj. 8., 9. ročník ZŠ], pokud je ta sekunda taková vyklidněnější. Já si třeba myslím, že tyhle děti, až přijdou do sekundy, tak budou normálnější než ty děti, co jsou teď v sekundě. Ne normálnější, prostě klidnější, ten kolektiv není takový rozbouřený.

S: Jela jsi podle té metodiky, nebo jak to vlastně bylo? První hodinu jste si představovali Sýrii a ty konflikty teda?

D: Hele, my jsme si dneska, a děláme to tak celou dobu, že si vždycky vezmeme ten stát, řekneme si, kde leží, řekneme si třeba, co o něm vědí; vždycky začínáme tím, jestli něco vědí o tom státu, jestli vědí, kde leží, jestli vědí, proč se o něm máme v

plánu bavit a tak. Většinou řeknou, že nic nevědí, ale většinou se trochu chytanou v místopise, až docela kupodivu – třeba řeknu Jemen a na to, že jim je 14 let, tak mi řeknou dva státy, se kterými sousedí, to je fakt super! To jsem já v jejich věku fakt neměla, to vím. Takže si ten stát vždycky položíme geograficky a pak se prostě bavíme o tom, co je. Teď v Sýrii jsme zmínili, jak dlouho ten konflikt trvá, že pořád trvá, že je tam konflikt Alavitů, ale vždycky to vezmeme i trochu do historie, jako proč jsou tam Kurdové, proč tam pořád jsou, proč je u vlády vlastně náboženská menšina, jak se to stalo? No že byli podporováni Francií, když byli kolonizováni. Jakože jedeme to tak kompletně, ale vždycky se snažím, a nevím, jestli se mi to vždycky daří, ale snažím se v té historii vybírat jen to, co je relevantní pro současnost. Chápu, že bojovali s Izraelí, jako ano, je to blbě a proto máte teď špatné vztahy s Izraelí, ale těm dětem je 14 - jakože já nemůžu tohle... Třeba se zaseknu na tom, že tam byla nějaká kolonizace a proč Francie ustoupila, proč, když je tam sunnitský islám, tak proč jsou u vlády Šiíté, jaký to má proti sobě... Pak se vždycky zaměříme na to, že, vždycky skončíme u toho, vždycky jim to pokládám do takového mocenského kroužku, že kolonialismus je strůjcem všech těchto problémů a že je hrozné, že se k tomu neumíme postavit a vyvodit důsledky, že necítíme zodpovědnost za to, že jsme něco fakt zvorali, protože jsme si mysleli, že jsme nadřazení nebo nevím co, a nejsme ochotní teď přijímat to, co je ještě pořád pozůstatek té koloniální činnosti někde ve 20. letech 20. století. A tak se snažím, aby ty děti věděly, že ten kolonialismus byla fakt zpropadená věc a jaké to mělo nevýhody, a vlastně se vždycky trochu vracíme k takovým základním otázkám, že sice řešíme konflikt v Sýrii, ale třeba minule, když jsme řešili ten Jemen, tak jim říkám: „Podívejte se na sever Afriky, jak jsou všechny státy rozdělené jak pravítkem, tak to přece muselo vyvolat nějaké konflikty,“ a bavíme se o Arabském jaru, proč bylo až teď, a jako snažíme se to tak nějak... A teď v té Sýrii, tak tam jsme uvedli, kdo je ten Assad, že je to děděná vláda, že už je 40 let u moci, že krvavě potlačuje opozici, proč se ho ale zastávají někteří lidé, že se bojí, co je ta alávitská společnost – takhle nějak. A potom v té současnosti jsme zaryli přes toho Člověka v tísní – že je nějaká humanitární pomoc, dívali jsme se, bavili jsme se i o chemických zbraních u Sýrie konkrétně a nějakých problémech s tím, bavili jsme se takhle nějak.

S: Jak jsi do toho zahrnula tu hru v kontextu celé té hodiny? S čím jsi do toho šla, co ta hra má přinést? Splnilo to očekávání, splnilo to tvé cíle?

D: Já jsem dětem, to právě udělal Člověk v tísní a to jsem tam dala dnes ráno a byla jsem za to fakt vděčná, že jsem to našla, protože jsem si říkala: „Tyjo, a oni najednou začnou hrát hru a tím to zakončí, ale to je vlastně divné,“ ale pak jsem si říkala: „Tyjo, ale tak oni probírají, že je tam nějakých pět milionů uprchlíků, a vlastně to je úplně v pořádku, že si zahrají hru na uprchlíky,“ s tím jsem byla úplně v pohodě, ale pak jsem našla právě přes toho Člověka v tísní jakože tři miliony lidí jsou uvízlé mezi syrskými hranicemi a tureckými, což prostě je přesně to, co se teď [v té hře] stalo, a tak jsem to těm holkám řekla. Prý: „My jsme tady ale uvízly!“, říkám: „Ale vidíte? To jsou ty tři miliony lidí a podívejte, jakou bezmoc cítíte.“ Takže můj cíl byl takový, aby děti hezky zakončily takové poměrně náročné téma, já jsem v tom totiž neměla úplně cíl „děti, pojďme se cítit jako uprchlíci“, to ne, spíš prostě „pojďme se podívat, co ty uprchlíky po cestě potkává“, a to si myslím, že to splnilo. Tam byly hezké poznámky, od té Dorcky třeba, jak říkala, že jí přijde, že by to mělo ubírat zdraví i to, že jdou, protože jsou na cestě, tak říkám: „Jo, máš pravdu, jako je pravda, že oni určitě trpěli tím, že šli a tak,“ tak to mi přišlo taky jako takový zajímavý bod. A celkově pro mě to účel splnilo, ale já jsem si od toho nekladla cíle jako „pojďme si vysvětlit uprchlickou krizi“. Celá ta hra je podle mě koncipovaná na druhý stupeň základní školy nebo nižší gymnázium a od těch lidí [žáků] nechceš, aby věděli, že jsou balkánská a africká cesta, to vůbec nepotřebuješ, ani to po nich nechceš, a tohle podle mě vždycky bude taková odlehčující aktivita. Já bych to nebrala tak vzdělávacím cílem, jako spíš, když něco probíráš, tak pak si můžeš zahrát něco tematického. To je stejné, jako když počítáš, a pak budeš balónem mlátit do čísla, které jsi zrovna vypočítala.

S: A přijde ti důležité mít tu odlehčující aktivitu v rámci vyučování?

D: Mně jo. Ale já jsem taková, že video, hru, nebo něco takového – já mám pocit, že to je docela důležité. I třeba občas na začátku hodiny mám obrisy krajů České republiky, a je vidět, že minimálně přijdu, oni se podívají a tak. Ale jako nevím, jestli to je nezbytné, to fakt nevím. To je takový můj hravější styl, aby mě to vlastně možná bavilo a aby mně to přišlo dostatečně zajímavé. Ale nevím, jestli je to kvitované.

S: Tys vlastně říkala, že ta první tři-čtvrtě-hodina byla takováhle, a ta druhá byla hra. Bylo by pro tebe lepší dát třeba nějakou část toho, co jsi říkala v té první tři-čtvrtě-hodině, až po té hře?

D: Kdyby se to udělalo jinak, tak bych to na konci ještě nějak trochu ukončila. Já jsem věděla, že na tu diskuzi je málo času, a nechtěla jsem ji moc rozebírat, aby se

dostali ke slovu i oni, a je pravda, že bych třeba řekla: „Vy, co jste skončili takhle, tak podívejte, že fakt zastupujete tři miliony lidí. Podívejte, vy, co jste skončili tak, že jste skončili psychicky, tak vy jste ti chudáci, kteří se tam odpálí, protože už nemůžou.“ Jakože bych to zkusila tak zvážnit zase trošku, ale nemyslím si, že je to na úkor – já to fakt vnímám tak, že jsme si představili konflikt, pak jsme si zahráli hru a v pohodě. Nevnímám to vůbec jako něco nepodařeného, to vůbec ne.

S: Co jsi říkala na metodiku?

D: Přišly mi dobré takové ty nápady, jako „když nestíháte, tak můžete ukončit přechody“, tak to mi přišlo, že to usnadní tomu člověku [vyučujícímu], jak vymyslet to, že se blíží konec hodiny. Ne že by to bez toho nevymyslel, ale to je vždycky příjemné. Ty materiály, jak tam je návod, kde si zjistit nějaké informace o Sýrii, jsem nakonec nevyužila, ale prostě jsem si něco načetla na různých stránkách. Ten průběh hry je v té metodice moc hezky popsany.

S: To jsem se právě chtěla zeptat, jestli jsi jela podle toho?

D: Jo, to i když jsem jim to vysvětlovala, tak jsem si otáčela stránky, abych na něco nezapomněla. Úplně skvěle tam jsou vysvětlené ty herní elementy, aby toho nebylo moc, tak je fakt dobré, když to mají před sebou, a já jim přesně říkám; pro mě je to hrozně snadný, to mi přijde super, to mi jako pomohlo určitě hodně, to určitě.

S: A jak myslíš, že to ti tví studenti vzali? Máš pocit, že to bylo dobré i pro ně? Líbilo se jim to? Máš pocit, že si z toho teda něco odnesli?

D: No, nejsem si úplně jistá, že tam pro ně zůstal nějaký hluboký význam, na základě kterého teď budou jinak vnímat svět, to ne. Ale já vnímám nezbytně důležité, aby děti měly lehké části ve svém školním životě, takže si myslím, že s tou hrou si tak neuvědoměle odnáší to, že se něco dozvěděly. Nemyslím si, že by na tom fakt našly nějaké informace, které by doposud nevěděly, to si nemyslím, ale nemyslím si, že by to pro mě měl být důvod pro to, aby se to nehrálo.

S: A máš pocit, že je to bavilo?

D: Mám pocit, že je to bavilo. Však říkám, jeden tým začal hrát znova, kluci byli takoví, že to fakt řešili, že jim to nebylo jedno, druzí kluci... nikdo neudělal žádný bojkot, to nebyl jediný člověk, to i já samotná jsem byla překvapená; oni jsou fakt zlatí, možná by mi to neudělali, ale fakt to nebylo vůbec. A to prostě občas třeba

vidíš, že jsou takoví unavení, že to třeba dělají, ale leží u toho na lavici, tak to teď vůbec nebylo, to mi přišlo fakt dobré. Víceméně jediný, kdo to nedělal, je ta Eliška – ta Eliška totiž psala písemku, protože ona mi opisovala, a já to fakt nesnáším. Takže to byl pro mě takový šok. Takže ta to nehrála, a ta je taková, že by se toho asi úplně aktivně neúčastnila – ona je taková jiná. Nevím, nechci ji nějak popisovat, protože já sama jí ještě moc nerozumím a nerada bych jí křivdila. Ale to, jak se chová, je takové „dělám, co musím“.

S: Je tvůj pocit z toho takový, že bys to někomu doporučila?

D: Když bych věděla, že probírá takováto témata, tak bych ji doporučila určitě. Asi by mi přišlo fajn, kdyby to bylo takové... Vlastně si myslím, že nikdo z kolegů, kterým není 25 let, a není takový nadržený do toho, aby jeho hodiny byly zajímavé, což prostě logicky musí opadnout, potom se prostě už držíš určitého charismatickou linku a je to podle mě správně, prostě nemusíš být furt kreativní, ale zas už fakt víš – že to není o tom, že si přečteš ty informace hodinu předtím. Já už jsem to samozřejmě slyšela stokrát, a stejně mi zabere hrozně dlouho, než si to přečtu, abych tomu rozuměla, a to už prostě potom nebudeš mít. Ale zase z tebe je cítit taková ta jakoby autorita, nevím, že k tomu člověku jakoby vzhlížíš, jak je chytrý. Nebo já to tak třeba mívám, když mě učí nějaký profesor, kterému je klidně už třeba 70 let, a on jen mluví, tak já můžu vyvalit oči „ty jsi tak chytrý, a tak hezky mluvíš“, a nemusí, a i kdyby tam měl prezentaci sebelepší, tak by mě tím vůbec nedostal. Ale pak vidíš takové ty mladé lidi, co se zase vyblbnou víc v tomto, a to podle mě tak má být. Proto se ten kolektiv pořád omlazuje, ale zároveň jsou tam důležité i ty kapacity.

S: Tobě, jako paní učitelce, by ze všeho nejvíc vyhovovalo tuhle hru pro sebe získat jak?

D: Já, asi tak jak je, s tím, že bych udělala ten podklad jiný.

S: Takže pro tebe by bylo lepší, než třeba zařizovat si to třeba s ředitelem a vyjednávat, abys na to dostala peníze, tak pro tebe bude snazší si to udělat sama? Samozřejmě v nějaké lepší verzi.

D: No, asi ano. Já osobně si myslím, že by asi záleželo na grafickém zpracování a jestli by to byla až tak přidaná hodnota. Ale i to, jestli by člověk měl to mít kde uschované, jestli u toho učitele nebo u jiného, jestli to chtějí hrát ti dva – já bych to vlastně možná radši stejně měla. Asi by mi nevadilo si to jednou za dlouhou dobu

vyrobit a pak to prostě mít. Ale nevím, mně by se asi líbilo, kdyby ten podklad, ta bílá mapa Sýrie, kdyby byla kartografická. Jsou to kraviny, ale aby to bylo celkově hezky pojatý. Když se podíváme na mapu, tak Sýrie – minimálně si uvědomíš, že je to pouštní, mně by se prostě líbilo, kdyby to takhle prostě bylo barevné, kdyby byly jasně znázorněné hranice s Tureckem a tak. Já bych si vytiskla jen tu A3ku barevnou, já bych nic jiného nepřidávala, mně by bohatě stačil ten papír barevnější. Já si myslím, že nic víc vlastně ty barvy nepotřebuje. Já bych prostě vytiskla 8 A3 barevně a zbytek bych si vytiskla černobíle.

*Příloha 12: Terénní zápisky z pozorování výuky s Václavem 17. 6. 2019*

začátek o 5 minut později – V. u sebe neměl metodiku pro učitele, takže se na to nepřipravil

děcka jsou dost hlučný – 1x 4 holky + 2x 4 kluci

V. používá metodiku místo pravidel - používá to fakt jako návod, jinak jede dost po paměti > původní plán byl, že to bude hrát s nimi, ale nevychází to

jedna skupina kluků (Saša) si dala plán na kraj, aby na to všichni viděli, dva kluci z druhé skupiny (Dominik, Filip) se zvedli, obešli stůl, aby na to viděli všichni čtyři

v 9.15 začíná hra

jedna ze skupin ještě v 9.20 vůbec netuší, že má mít barevné kostky na psychice a zdraví – moc nespolupracují, dva hráče to vůbec nezajímá

vstupuju do „výuky“, V. je zmatený, že to v metodice není – šlo o to, co mají dělat, když přijdou do města – jakou kartu? wtf?

v metodice je, že mají předávat gamemastera po pravici, na gamemaster je po směru hodinových ručiček

děcka hrajou, ale V. evidentně žádný výukový cíl nemá, jen to zkouší – vypadá to, že je sám příliš netrpělivý a je na něj příliš mnoho informací

? můžu dát svoje léky někomu? (řekla jsem, že asi jo)

9.30 už i zmatená nepozorná skupina (Saša, Vašek) hraje – zapomněli teda platit za přesun, tak do doplácí zpětně

zvoní na velkou přestávku, přerušujeme hru – přičemž jedna skupina 9.40 zemřela – Dominikovi klesla psychika na 0 asi po 4 kolech – Filip navrhuje přidat kartu Antidepressiva, nebo dát k Lékům možnost zvyšovat tím i psychiku

holky si uprostřed hry zamíchaly karty znovu, čímž se stalo, že si vytáhly globální kartu, která jim zablokovala města kolem nich

po velké přestávce



„monopoly jsou jednodušší a jde tam vyhrát“ - kluk z nepozorné skupinky, která právě skončila, protože se dostali s psychikou na 0

všichni začínají hrát znovu

V. si doplňuje něco u sebe na PC, průběžně ztišuje hlasitost žáků

10.17 - všechny tři skupinky docela zaujatě hrají

kluk s monopoly – „monopoly jsou jednodušší, už jsem schytal dvě infekce a v minulé hře (něco)“ - oddělil se ve hře od zbytku

10.20 - engaged kluci prošli a vyhráli!

holkám se dvě kola před hranicemi zase zavřely všechny města

10.26 - V.: „máte 8 minut, abyste to dohráli“

jediný kluk ze zmatené skupinky, který se opravdu snaží, začíná být depresivní: „je v tý hře vůbec něco pozitivního?“

skupinky, co dohrály, jsou na telefonech

zmatená skupinka nedohrála, V. jim hru ukončil a poprosil je, at' hru sbalí

10.37 V. „aby to mělo smysl, potřebuju se zeptat, jak to vidíte vy“

> holky: jako dobrý, ale nedávalo nám to moc nadějí, je to depresivnější, než jsem čekala

V. „proč všichni neutíkají?“

depresivní kluk: „je to o štěstí“

podle mínění žáků jsou situace realistické

„hravá třída, konec roku, myšlenkama úplně jinde“

známka hře: 2, 2-3, víc charakterů na výběr, je to furt stejný – mohl by sis to zahrát víckrát, jinej scénář, hlubší příběh, rozšíření mapy

V.: „pomohlo vám to navodit atmosféru, vžít se?“ jo...

povídám jim o našich variantách a plánech, žáci se shodují, že video by bylo super

z 6 her byla jen jedna výhra!!!

*Příloha 13: Transkripce evaluačního rozhovoru s Václavem 17. 6. 2019*

S: Kolik ti je?

V: 43.

S: Jak dlouho učíš?

V: Dvacet let. Devatenáct, nebo dvacet, no.

S: Co jsi vystudoval?

V: Pedagogickou fakultu.

S: A aprobace?

V: Čeština, občanka, učitelství pro třetí stupeň.

S: Pro třetí stupeň? To jsou střední školy?

V: No, jasně.

S: Co tady učíš za předměty?

V: Tady? Aprobaci mám tedy češtinu a občanku a tady učím ještě k tomu dějepis, finanční gramotnost, informatiku a fyziku.

S: A jaký učíš ročníky?

V: Šest až devět, vlastně pět až devět, protože mám pát'áky na tu informatiku ještě navíc.

S: A jsi tu na plný úvazek?

V: Jo, jo.

S: Jaký máš vztah k deskovkám? Hraješ deskovky?

V: V podstatě moc ne, ale je pravda, že mám rád backgammon, vrhcáby. Jo, ty se prostě dají zahrát s někým, kdo to umí, nebo ho to naučit, ono je to docela, řekl bych, lákavé pro někoho, kdo k tomu má vztah, ale nehraju takové ty Osadníky z Katanu a tohle, to ne. Ne, že bych nechtěl, ale nějak k tomu asi není příležitost, nebo není, s kým to hrát.

S: Použil jsi někdy něco podobného tomu, co jsi dělal dnes, ve své výuce?

V: Použil jsem, už je to delší dobu, něco ve stylu Binga, že měli nějaký plán a na základě toho, když správně odpověděli, tak pak v podstatě získali Bingo, a dělal jsem, jak jsem ti ukazoval, takové to Riskuj, na tomhle principu, což je taky hra, není to vyloženě deskovka, ale je to hra, kde prostě soutěží. Jinak těch her je mraky, dá se to udělat s jednoduššími věcmi, klidně stačí, jen at' udělají tým, mají zapisovatele, já zadávám otázky a oni se radí, a tak dál.

S: A tyhle věci, které jsi použil, sis vyrobil sám, nebo jak jsi se k nim dostal?

V: Buď jsem to někde našel, anebo jsem si to nějakým způsobem upravil. Takže třeba na to Riskuj jsem našel někde tu hru, ale já jsem si prostě předělal otázky, odpovědi atd., že jsem měl jenom tu kostru, no.

S: A to bylo tak, že jsi něco cíleně hledal, nebo jsi to spíš náhodně našel?

V: To už si nepamatuju, asi jsem to hledal, ale nebylo to cíleně, že bych chtěl zrovna tohle. To bylo v nějakých materiálech, co jsou volně někde k dispozici.

S: Když jsme se potkali ke hře Syrious poprvé, jaké byly tvé první dojmy?

V: Hele dobré, neměl jsem nic proti tomu, možná tím, že nemám takovou zdatnost v tom hraní, tak mi to přišlo, že to pro mě možná bude složitější než pro někoho, kdo bere spoustu věcí automaticky, ale dobré, přišlo mi to v pohodě, a navíc jsem věděl, že když to budu dělat s určitou třídou, tak že oni jsou takoví přístupní, protože je znám, tak to prostě i vezmou, což si myslím, že teď pak z těch reakcí bylo i vidět, že to bylo docela v klidu.

S: Jak ses připravoval na vyučovací hodinu?

V: Moc ne, když jsem neměl ty podklady, ale kdybych je měl, tak bych si to asi určitě prošel ještě jednou, asi bych jim to jednodušeji a lépe vysvětlil. A jinak asi klasicky samozřejmě, že bych, kdyby to bylo přesně takhle, tak bych je uvedl do problému, řekl bych jim, co a jak, jak jsi tam pak říkala, že se dá pustit třeba nějaké video na začátku atd., stačilo najít podle mě i pár videí někde na internetu, kde by se jednak uvedli do situace, ale třeba i jak pak říkali, že je to těžký, že se to nedá dohrát, protože „my tam umřem“, tak právě si myslím, že by stačilo mít pár videí, někde sehnat, kde by to fakt viděli. Ne nějaké brutály, kde se sekají hlavy, ale aby viděli prostě, že to není legrace.

S: Kdybys to měl, tys neměl tu metodiku a vlastně ani tu hru, tak my jsme se ale předtím bavili o tom, že bys to asi stejně nehrál a zahrál by sis to až tady.

V: Jo, asi jo, zkusil bych to s nimi, protože říkám, to je třída, kterou znám, vím, že jsou hraví, už jenom, když jsem se zmínil, že by si to mohli zahrát, tak říkali: „jo, tak to je fajn, tak to rozhodně chci bejt ve škole,“ a věděl jsem, že prostě do toho půjdou, a bylo vidět, že jsem je dobře odhadl, nebo že je mám dobře odhadnutý, protože do toho šli a v podstatě potom, co jsme si vysvětlili základy, tak už to pak hráli sami, a já jsem v podstatě jenom chodil a zeptal se, jestli to funguje, a fungovalo to.

S: Kdybys to použil ve své výuce, zabrala by ti ta příprava, myslíš, víc času, než obvykle věnuješ přípravě svých hodin?

V: Nevím, těžko říct, tam jde asi spíš o tu třídu. Protože když jsou tihle v pohodě, jsou chytří, tak ty namotivuješ hned, nebo to je jednoduchý, kdyby to byla nějaká problémová třída, tak tam to bude horší.

S: Já přemýšlím vlastně nad tím, jaké ta deskovka má pro tebe bariéry v používání.

V: Tady je základní problém, úplně nejzákladnější, ten, že se to nevejde do jedné vyučovací hodiny, do jedné vyučovací jednotky, do pětáctyřiceti minut se to těžko vejde, v podstatě ne. A to je základní problém, že musíš prostě mít dvě hodiny po sobě. A tam už je to teda o domluvě, jak se s někým domluvíš, anebo že je to náhoda, že zrovna máš suplování u té třídy hodinu před nebo hodinu po. Já, třeba když se bavíme v literatuře o první světové válce, tak já jim pouštím film Na západní frontě klid. A povídáme si o tom, mají pracovní list atd. a to je taky o tom, sehnat někde dvě hodiny v kuse, abychom si to mohli pustit. A tady je to úplně ten samý případ. Takže to může být sebeskvělejší, a za mě je to v pohodě, za mě je to dobré, ale musíš na to mít ty dvě hodiny v kuse, no. To je asi základní problém, co se někdo může cukat a říct „no, jak já to mám stihnout“.

S: Což asi musíš být přesvědčený, že to k něčemu je, když to takhle budeš...

V: No, jasný, když už si budeš to domlouvat a zařizovat.

S: To, jak se to tady použilo, tedy nebylo v rámci výuky nějakého tématu, že? Jak jsi to uváděl?

V: No ne, žejo, tady největší legrace je ta, že já je vůbec nemám, tuhle třídu, na občanku. Já je mám jenom na češtinu, ale protože je znám a vím, co a jak, tak já jsem je na začátku uvedl do problému, v podstatě jsem to bral všeobecně, jak jsme se bavili, že to je zrovna v Sýrii, ale nemusí to být Sýrie, může to být klidně i nějaká země, jakákoliv vymyšlená, nebo klidně Československo někdy v 60. letech, takže jsem jim řekl, co a jak, ale bylo vidět, že oni už rovnou, už tedy měli ty plány a ty kartičky, tak už na to koukali, už to tak nějak dali v klidu dohromady. Myslím si, že tak nějak lehce jsme se do toho uvedli. Pravda je, že kdybych je třeba na tu občanku měl a věděl jsem, že když to budeme hrát, tak jsme mohli třeba už hodinu předtím, ke konci, si o tom něco povědět, anebo klidně jim dát za úkol, ať si třeba každý z nich někde něco zjistí a na začátku hodiny jsme mohli: „Tak, co jsi třeba zjistil ty?“ „Jó, že tam je tohle tohle, konflikt trvá od té doby do té doby...“ Jo? Nebo takovéhle, i třeba nějaký ten místopis, třeba Damašek věděli, že je hlavní město Sýrie, ale třeba znali i další, nebo něco takového.

S: A v rámci těch předmětů, které učíš, tak když jsi to viděl, o čem vlastně ta hra je a jaký tam jsou věci, tak ti to zapadá, z těch tvých předmětů, do občanky?

V: Jo, do té občanky určitě.

S: A jaké tam je to téma, vzdělávací cíl, který by sis dal?

V: Tak víš co, rozhodně jsou tam lidská práva, rozhodně tam jsou nějaké konflikty, dá se to začlenit v podstatě, nechci říct kamkoliv, to je nesmysl, ale je tam víc věcí, kam se to dá začlenit.

S: Já spíš přemýšlím nad tím, že když jsi to viděl, tak kam tebe napadá, že by pro tebe, v rámci toho, jak ty to učíš, by to bylo smysluplné, že by sis řekl: „jo, tady sem by se to hodilo použít“?

V: Víš co, já třeba chci při té občance, a za to mají i známky, že na začátku hodiny má někdo aktualitu o nějaké situaci u nás nebo ve světě. Už dávno jsem jim zakázal nějaké drby z bulváru a tak, a většinou se na to naváže a když je čas, tak těch prvních pět, deset minut věnuju tomu, že se normálně koukáme na zprávy. Nebo koukáme – já jim něco ukážu: „hele tady to se děje, tady to se děje,“ takže to v podstatě se dá zapojit na aktuální situaci kdykoliv. Může se stát, že někde bude nějaký konflikt, a já řeknu: „hele, teď, abyste si to uvědomili, že to fakt není legrace, můžeme si zkusit něco zahrát.“ Jinak se to dá samozřejmě kdykoliv, když se hodí, když je tam fakt

téma jako lidská práva a já nevím, migrace a tak, tak se to dá vždycky někam začlenit. Ale přesahuje to ty věci, už jenom to, že oni musí nějak spolupracovat, musí přemýšlet, zrovna v jejich věku, kdy ta puberta je šílená, tak si docela myslím, že to zvládnou, a že je to donutí spolupracovat a přemýšlet.

S: Ok, pořád teď mluvíme o teoretické rovině, ale chtěl bys to mít pro sebe tuhle hru, nebo máš pocit, že by to nebylo pro tebe? A je úplně ok mi říct, že ne. Máš pocit, že bys to jako občankář chtěl, abyste to měli ve škole?

V: Mně na tom ne vadí, ale prostě, co je tam nepříjemný, je ta dotace. To, že máš prostě pětáctyřicet minut, a nestihl bych to. Takže jako teoreticky jo, ale spíš by to bylo vhodné na nějaký dvouhodinový seminář, kdyby byl. Ale to je všeobecně. Já si třeba myslím, že by daleko lepší na základce bylo, když tedy odbočím přímo od té hry, kdyby se učilo v blocích. Což by bylo lepší, žejo. Mít dvě hodiny češtiny, tak si to připravíš a stihneš toho víc, člověk není limitovaný časem, že už „jéžíšmarja, už jen tohle a konec“. Takže neříkám, že ne, ale pokud bude hodina pětáctyřicet minut, tak, jak jsem už říkal předtím, budu muset hledat situace, domlouvat se, ale rozhodně bych to využil, no.

S: V té metodice je jedna z variant, jak to použít, tu hru, když ti dochází čas, vlastně to, co jsi dělal s těmi posledními...

V: Jo, já jsem to tam četl, no, to jsem právě udělal, že jsem jim dal limit. Ale stejně tak se bojím, že i kdyby si to připravili, tak přijdeme, teď si k tomu něco povíme, a teď i kdyby teoreticky už tu hru znali, tak stejně, aby to mělo smysl, tak začneme po deseti minutách, teď to budou hrát dvacet minut, to je půl hodiny, a teď to ještě nějak zhodnotit, aby to vůbec mělo smysl, nějaké ty reakce na to, tak pak ta hodina je dost, dost málo. Jinak v pohodě, jinak si myslím, že se to dá docela rozumně využít, protože, i když nad každým nestojíš, což samozřejmě nestíháš, když tam máš víc skupin, tady byly třeba jenom tři, kdyby jich bylo dejme tomu šest, tak to stejně nemůžu stihnout, ale oni to zvládnou sami. Pokud to nejsou nějakí, kteří by dělali problémy, tak to zvládnou sami, sami si to uvědomí, sami si to projdou. Mně ta hra přijde v pohodě, myslím si, že má nějaký didaktický účel, smysl, je to v pohodě. Za mě dobré, jediný limit, jak jsem říkal, je ten čas.

S: Ok, takže z tvého pohledu tedy má smysl hru dotáhnout z prototypu do plné verze?

V: Jo, mně by to nevadilo, kdyby to prostě bylo. No a samozřejmě další věc je ta, že takových věcí, alespoň, co vím z těch mailů, tak prostě chodí mraky nabídek. Ne jenom tohle, ale všechno možné. A teď je otázkou, třeba deskovky, v pohodě, přijde mi to fajn, jestli někdo radši nesáhne po nějaké spíš počítačové verzi, po hře.

S: A ty bys preferoval co?

V: Tu deskovku. Ta mi přijde lepší, protože tam fakt spolupracuješ, tam to před sebou vidíš, tam ti lidi spolu komunikují. Když dáš počítačovou hru, tak dobře, bude hrát sám, nebo se teda spojí, budou jako skupinka, ale je to jako – koukáš do toho monitoru a jedeš, tam ta interakce lidská, když už mají být uprchlíci, tak fakt prchají někam pryč a mají tam tak maximálně mobil, kdyby se ztratili, ale jako spolu musí reagovat, spolu se musí domlouvat, kde budou spát a tak dál. To spíš, že ta konkurence [pro hru Syrious] je velká v tomhle. Ono stačí, kolik chodí mailů na různé výlety, a co všechno nabízí, jaký software a já nevím, co všechno, teď zase 3D tiskárny, a jako každý se snaží na tom školství vydělat. Protože když se uchytlí, tak má jistý peníze.

S: Kdybychom ji vydávali, tak řešíme, v jaké verzi, jestli třeba zkusit sehnat peníze a za nějaké drobné to zkusit prodávat těm školám, nebo naopak jestli tomu vytvořit web a dát tam ty věci k tomu, aby sis to stáhnul a vlastně si to vytvořil sám. Jaký typ jsi ty osobně, jak to máš?

V: Bylo by mi to úplně jedno. Tohle fakt nerozhřeším, to je mi úplně jedno. Je mi to jedno, jestli si to mám stáhnout, nebo ne...

S: Nebo přesvědčovat vedení, aby to koupilo?

V: No jasné, tak ono samozřejmě zase záleží. Já, kdybych něco potřeboval, líbilo by se mi to, tak si to stáhnou. Takhle si stáhnou támhle nějakou věc, kterou pak využiju, jenom si ji třeba nějak pozměním, ale zase, když mám rozumné vedení [školy], tak za ním můžu přijít, což tady funguje, že přijdu, řeknu: „Hele, máme nějaký peníze? Potřeboval bych tohle, hodí se to,“ jasné. Takže to už je pak vyložene přímo o těch školách, tohle fakt nerozsoudím, mně je to fakt jedno.

S: Úplně na závěr bych si od tebe přála nějaké zhodnocení hry, zhodnocení metodiky a nějaká doporučení.

V: Tak jak říkám, hra mi přišla v pohodě, jo, fajn.

S: Doporučil bys to svým kolegům?

V: Jo, určitě. Jo, jo, jo, já si myslím, že rozhodně. Za mě to bylo dobré, zajímavé, dobře zpracované, samozřejmě dají se tam obrušovat nějaké ty hrany, jako když pak někdo zjistí, že v podstatě nikam nemůže, že by to šlo třeba někde udělat možná maličko jednodušší, ale zase jako je to realita, nebo teda realita... snaží se to popsat tu drsnou realitu, a tak jako to tak prostě je. Takže za mě dobré, já bych to doporučil, přijde mi to rozumné, fajn, líbí se mi, že jsou donucení spolupracovat, ale teoreticky můžou mít taktiku jinou, „my tě pošlem támhle, protože máš nejvíc zdraví a psychiky, a tak to třeba můžeš nějak zvládnout,“ no, za mě dobré.

S: A ty ses ještě bál, že to bude někam směřovat, něco to říkat, podsouvat, že?

V: No ne, já bych nerad, aby to byl vyloženě, když to přeženu, tak aby to byla taková ta nalejvárna „podívejte, to jsou chudáci, a my jim za každou cenu musíme pomoci, všem, všem, a vemem si sem všechny,“ to bych nerad. Chápu, že ta situace není jednoduchá, že je to vždycky o nějakých konfliktech těch obyčejných, nevinných lidí, kteří to odnesou za ty mocipány, kteří jsou u zdrojů a u moci. Aby to nebyla fakt nalejvárna, někdy mám pocit, že se to v téhle době dost přehání, možná i dřív, že v momentě, kdy někdo řekl „nepotřebuju tady mít milion nějakých migrantů,“ tak byl hned za špatného. Ale třeba já jsem se zrovna o tomhle bavil s dětmi, už i dřív, je vidět, jak strašně je rodina, jako rodiče, ovlivňují, takže od takových těch extrémních názorů, že by střílel všechny už na hranicích, které jsem musel zklidnit, tak mě překvapilo, že ne zas tolik jich bylo takových „sluníčkových“, že by hned všechny přijali, že to brali tak nějak, že když tady bude místo a budou se chovat slušně, tak jako jo. A zajímavý byl přístup cizinců, kteří tady jsou, kteří se ozývali snad nejvíc a kteří říkali: „A to jako přijdou a dostanou všechno zadarmo? Vždyť jak k tomu přijdeme my? My jsme taky s rodiči utíkali a byli jsme tři roky támhle někde v nějakém záchytném táboře, a rodiče tady pracují a platí daně a chováme se slušně a najednou jako oni dostanou všechno? Je to spravedlivé?“ No, to je na delší povídání. Tak jsem se bál, aby to nebyla vyloženě taková ta nalejvárna, že musíte každého přijmout, a jak ne, tak jste zlí.

S: A nebyla?

V: Né, tam už je ten základ v tom, že když víš, že to může být cokoliv, klidně to může být útěk z Československa v roce 1968 až 1969, nebo cokoliv, útěk ze Země



před mimozemšťany, tak je to fajn. Jenom aby to nebyla prostě takováhle nalejvárna zbytečná někdy, no.

S: Tak díky!

*Příloha 14: Terénní zápisky z pozorování výuky s Pavlínou 24. 6. 2019*

P. si připravila využití hry Syrious v rámci projektového dne

přišla jsem 10.45 do aktivity, kdy žáci vybíhají po škole a hledají půlky obrázků, aby je pak spojili – obrázky „tady a tam“ - žáci stojí u nástěnky, P. se ptá žáků, co je na těch obrázcích, oni je popisují

P. pouští žákům rozhovor v Show Jana Krause s Lenkou Klicperovou

ve třídě jsou kromě P. další dvě paní

znovu ukazuje obrázky, shrnuje blok o konfliktu a uvádí, že začne herní blok

P. uvádí, že skupiny budou jinak, protože několik žáků odmítá pracovat

P. dává na stůl zavařovačku, ptá se žáků, jestli na ni všichni vidí: „když chcete prchat ze země, co s sebou potřebujete?“ žáci odpovídají různé věci. P. dává do zavařovačky velké kameny, které symbolizují důležité věci, které si vezmeme s sebou na cestu ze země. vypadá to, že už se tam nic nevejde, ale vytahuje menší kameny, pak písek, na závěr vodu - až sklenici úplně naplní > „vždycky je důležité se rozhodnout, co je nejdůležitější, a s tím začít, a pak až doplňovat ty méně důležité věci“

P. říká, kdo je v základech skupin, a ostatní nechá, aby se rozsadili k nim, jak chtějí  
ve třídě je 12 žáků a žákyň, jsou rozděleni vždy po 4 u jedné (!) lavice (děcka jsou si blíž a možná se i vejdou, uvidíme)

cca 11.15

P. začíná vysvětlovat na plánu, který drží v rukou – žáci ještě nic nedostali

„tady je město, chcete na hranice, utéct, protože nechcete žít jako děti z obrázků,

protože z výchovy ke zdraví víme, že každý člověk má fyzické, ale i psychické zdraví, což jsou ty kostky;

hru vyhrajete, když se všichni dostanete za hraniční přechod, prohrajete, když někdo umře, zblázní se, nebo vám dojdou peníze –

proto musíte přemýšlet jako skupina,

musíte číst – když budete číst, budete vědět, co máte dělat.“

11.30

P. a další vyučující ukazují skupinkám, jak si mají vybalovat

dotaz na zdraví 10 - P. neví, pak se dívá na kostku a říká celé třídě, že zdraví 10 je 0 na kostce

žáci nejprve koukají každý na elementy u své postavy

P. říká, že si peníze můžou dát na jednu kupičku, že je budou používat dohromady jako rodina

jsou tu celkem 4 vyučující, vysvětlují jak to, kde mají mít co položené, tak např. co je astma

žáci se ve skupinách představují jeden druhému

P. neinstruuje v rozestavování všechny najednou, ale skupinku po skupince

P. s nimi i prochází první kolo

11.38 „pančelko, já to nechápu“ - u každé skupinky jedna žena, P. korzuje

jedna skupina to celkem zvládá sama

jsou zmatený, proč by si měli kupovat pas, když ho mají ve výbavě

P. dává jedné dívce papír, kdyby si chtěla dělat poznámky

jedna dívka se ptá, jestli může číst za svou spolužačku

P. „bohužel nám začly trucovat 4 děti, než jste přijela, tak dostali speciální práci a písou ve vedlejší třídě“

„pančelko, mně se to povedlo!“

jedna skupina v 11.50 zjistila, že si vůbec netahala globální karty, ale evidentně to nikomu a ničemu nevadilo

11.53 první skupina vyhrála!

dívka křičí do jiné skupiny: „dane, dane, my jsme prošli, my už to máme!“

ve třídě pomalu ubývají učitelky, nakonec odchází i P.

P. zvoní mobil

v jedné skupince se přetahují o kartu mobilu

P. volá paní ředitelka

skupina, která vyhrála, začíná obházet hrající skupiny „hej, vy to máte dobrý, my jsme měli toho Rakka zavřenýho“

11.55 prošla další skupina, P. jim pomáhá sklízet věci

12.03 vyhrála i poslední skupina (ta, která zapomněla na globální karty.)

P. posílá sbalenou skupinu na oběd, ale není to konec! ještě se vrací nahoru

*Příloha 15: Transkripce evaluačního rozhovoru s Pavlínou 24. 6. 2019*

S: Tak jaké to pro vás bylo?

P: No, jako ideální by samozřejmě bylo zahrát si to třeba dvakrát, třikrát, žejo. Protože tady jsme zjistili, někde v jedné té skupince, že jsem jim neřekla ty globální karty, nebo že to nepostřehli, nebo nevím, že asi první tři kola ty globální karty vůbec netahali. Jinak to asi všichni dělali dobře, někdo se střídal náhodně, spíše než dokolečka, což mně nevadilo, protože některé z těch dětí nechtou úplně dobře. Což asi není problém. Některí řešili, jak si mají přidávat zdraví, když jsou už na desítce, když třeba začínají na desítce?

S: Tak je to plný počet.

P: Že tam na té kostce není desítka, tak jsme dávali nulu místo desítky. No a jinak mi přišlo, že to pochopili, a že to hráli rychleji, než jsem čekala.

S: To je pravda, protože když jsem to hrála naposled s devátáky na základce, tak to byly právě taky tři skupiny, a ty to hrály vlastně dvakrát za sebou, že ti, co vyhráli, pak hráli znovu tu hru, a z těch šesti her byla jenom jedna výhra, opravdu to skoro všichni prohráli, než tam došli.

P: Tak to nevím, jak je teda možné. Asi měli štěstí, ale to já jsem byla ráda. Je teda pravda, že na začátku vlastně jsme sestavovali, kdybyste se podívala na ten papír, tak od rána už jsme sestavovali skupinky, protože já jsem už někdy před týdnem požádala čtyři děti, aby si vzali patronát nad skupinkami, já jsem říkala, „já vim, že byste chtěli bejt spolu,“ protože to byli ti osmáci, devátáci, co spolu pečou, „ale já potřebuju, abyste si rozdělili i ty slabší děti,“ takže oni na to byli připravení, a vlastně už ráno si začali sestavovat skupiny tak, aby to nějak rozumně fungovalo. A já jsem jim zhruba už ráno řekla ten princip, podle kterého to bude fungovat, takže jsem si je všechny vzala k té jedné mapě a ukázala jsem jim, že každý dostane nějakou tu identitu, že se budou posouvat po jednom, že se tam nehází, aby tušili, protože jsem měla strach z toho, že jak tady bude spousta dětí, a právě i s různými diagnózami a z různých ročníků, tak abychom se nezasekli na tom, že někdo úplně vyzmatkuje a řekne: „já vůbec nevím, co to je, já to nechci.“

S: Což nenastalo vlastně?

P: Což nenastalo. Což jsem se prostě snažila ošetřit dopředu tímhle, no. A je teda pravda taky, že ty děti, co řekly, že nechtějí hrát, tak už prostě před dvěma hodinami se odebraly vedle. Což jsem tedy úplně nepochopila, protože na začátku ta paní, co nám tady povídala o tom cestování, tak si myslím, že to bylo fakt zajímavé.

S: No a ty paní učitelky, co tu byly, to byly všechno paní učitelky z různých ročníků, nebo?

P: To byly dvě učitelky a asistentka.

S: A ony měly vlastně volno, protože ty třídy byly dohromady tady?

P: Jojo. Ale já jsem je požádala, já jsem jim ráno dala oběma přečíst tu metodiku a říkala jsem: „kdyby se zasekli, tak potřebuju, abyste šly k těm skupinkám a abyste jim radily, aby se nemuselo čekat pořád na mě.“ Takže já jsem vlastně takhle několika různými opatřeními pokusila, aby se nám to nezaseklo. I když mně to přišlo teda strašně jednoduché, ten princip.

S: On je jednoduchý, akorát myslím, že na začátek je tam hrozně moc elementů, které člověk musí nějak pojmout.

P: Příští rok tady budeme mít klub deskových her, tak tam by se to sešlo, protože je to takový snadný princip.

[vrací se žáci z oběda]

P: Jak se to líbilo vám?

S: Já, jak moc neznám ty děti, tak to nezhodnotím. Já na to nemůžu mít moc názor ani vlastně, nebo snažím se ho nemít.

P: Mně se líbilo, že všichni spolupracovali. Že nikdo to nevzdal dopředu. A mrzeli mě i ti, co odešli, protože ti, co odešli, tak rozhodně nejsou hloupí, takže jsme mohli mít ještě o skupinku víc. A myslím si, že by si to taky užili. Prostě to je zas taková ta náladovost, která je taky spojená s tou hyperaktivitou, což tam prostě je. Tři z těch čtyř dětí, co odešly, tak jsou hyperaktivní.

S: Co dělali místo toho?

P: Něco jim tam paní učitelka dala, něco si tam píšou. Ono je to těžký, když vám takhle pak odejdou, tak ono s nimi moc kvalitní práci někde, to je pak potřebujete

spíš zahříbkovat, aby vám neotravovali. A jeden je na mě našťvaný, což mě teda strašně mrzí.

---

S: Můžeme? Já si vás, s dovolením, nahraju, abych to nemusela psát a nezdržovala. Můžu se zeptat, kolik vám je let?

P: Mně? Navěky třicet.

S: Město je tedy Trhové Sviny.

P: Škola, ano.

S: Můžu se zeptat, jak dlouho máte praxi pedagogickou?

P: Tak patnáct let?

S: A vy jste vystudovala...

P: Češtinu a angličtinu a speciální pedagogiku na pedagogické fakultě v Brně.

S: Tohle je tedy základní a praktická škola, učíte tady češtinu, a ještě něco dalšího?

P: Češtinu, angličtinu, výchovu ke zdraví, hudebku, chemii, pracovní činnosti a němčinu.

S: Chemii?

P: Chemie je náhodou skvělá!

S: Tady to máte trochu jinak s ročníky, že? Jak to tady máte rozdělené?

P: No, je to tak, že ty děti jsou dělené...

[vchází vyučující a hledá ztracený batoh jedné žáčky]

S: Jo, jak to tedy máte s ročníky?

P: Jo, to je tak, že ze zákona nesmí být spojené děti „základkový“ a děti „praktický“, to znamená ty s lehkou retardací, a nesmí být spojený první a druhý stupeň. To znamená, že my máme základkovou třídu – druhý stupeň, základkovou třídu – první stupeň, praktickou třídu – druhý stupeň, praktickou třídu - první stupeň, kde jsou namíchané ročníky. Třeba před dvěma lety jsme měli třídu jenom šestáků, někdy to vyjde, že třeba to lze rozdělit, že je třeba třída jenom sedmá, osmá. Ale letos, jak je to

s tou postupující inkluzí, kdy nám nechtějí dávat děti, tak ty třídy jsou čím dál tím víc multi. Takže to, co jste tady viděla, byl celý druhý stupeň základní i praktické.

S: A to bylo dvanáct dětí vlastně a ještě čtyři byly vedle.

P: Jo, a někdo je nemocný. Celkem je tady asi dvacet dětí na tom druhém stupni.

S: A vy jste paní učitelka na plný úvazek, je to tak?

P: [příkyvuje]

S: Teď, když budeme mluvit o tom, co se dělo. Vztah k deskovkám, vy jste mi vlastně říkala už předtím, že máte ráda deskovky. Mohla byste to nějak víc popsat, jak to vlastně s nimi máte?

P: No, prostě rádi hrajeme deskovky. Doma, ve škole, s kamarády, jak to vyjde. No, pravidelněji, víte co, když my máme děti a kamarádi mají děti a všichni mají děti, tak úplně se nelze dohodnout na tom, že budeme hrát každý první pátek v měsíci. Ale prostě máme kamarády, se kterými vždycky, když se vidíme, tak hrajeme. Nebo třeba, než jsme s mužem měli děti, tak jsme chodili možná každý týden hrát deskovky a vždycky jsme si půjčovali, aby se nám to pořád obměňovalo.

S: A vy jste říkala, že byste tu chtěla zavést kroužek deskových her.

P: No, protože je to teď v Šablonách II. Je možné si požádat o klub deskových her.

S: Což znamená, že vy dostanete peníze na to, abyste mohli nakoupit ty hry?

P: No, to by bylo ideální, ale bohužel takhle úplně to není. Není tam tolik peněz, aby se daly z toho koupit, takže ty deskovky se do toho dají koupit – nevím kolik, dvě, tři možná? Takže si budeme muset ještě vystačit s něčím, co mají lidi doma, co je ve družině, a dělat hlavolamy ze sirek a já nevím, čím to vším naplníme.

S: A co se týče deskových her, tak ve výuce už jste někdy nějakou používala předtím?

P: Jo, ve výuce používáme Krycí jména docela běžně, používáme Citadellu v angličtině, protože to je výborný na otázky „Do“: „Do you want...“, „Do you...“ něco. Jinak vždycky, když jsou vánoční a velikonoční dílny, tak v každé třídě je něco, a vždycky v jedné třídě jsou i deskovky, a tam pak je všechno možné. Je tam i třeba Dobble, máme tam Scrabble, máme tam šachy, dámu, Člověče, nezlob se!, Aktivity, všechno možné, ještě přemýšlím, karty, žejlo. Ale to, co se mně osvědčilo přímo v té výuce, tak jsou hlavně ta Krycí jména v češtině a ta Citadella a pak ještě jedna hra, ale



já nevím, jak se jmenuje, je to na rozvoj logického myšlení, něco na princip lodí. Jak má každý síť a ostřelujete si to vzájemně, až na to, že tahle hra, kterou hrajeme, tak tam se neptáte A2, C3, ale musíte se ptát třeba: „Má každý šest místností? Máš v ložnici nějakou ženu nad čtyřicet? Nebo je tam nějaký muž?“ A jim to pak z toho musí vypadnout, takže si musí i pamatovat, i na co už se ptali, je to trošku složitější.

S: A v čem to hrajete?

P: Třeba ve „vékázetce“, jako, výchově ke zdraví.

S: Co se týče prvních dojmů, tak vy už jste to nějak shrnovala. Kdyby to šlo ještě jednou, jednak, co se týče hry, a jednak, co se týče metodiky.

P: Tak o té metodice už jsme mluvili, tam mně to přišlo jasné, a i kolegyně, kterým jsem to tady dala přečíst, aby byly nachystané, kdyby byl nějaký problém, tak jedna říkala, že jí to přijde, jak to četla, tak říkala: „Mně to přijde jako strašně dlouhý,“ ale myslím, že jak jsem je tady pak poslouchala, že to pochopily obě „na první dobrou“, že tam s tím asi žádný problém nebyl. Tak to je ta metodika, ta mně prostě přijde bezproblémová, kromě toho, co už jsme si říkaly, takové to, že bych označila ty karty zezadu 1, 2, 3, aby se to trochu lišilo, ale tak není metodický problém.

S: A tu metodiku jste použila? Jedna věc je, že je to metodika, že je tam vlastně návod, jak hrát tu hru, a druhá věc je, že je tam ještě, jak ji využít ve výuce. Tak jak jste ji vlastně použila? Šlo pro vás čistě o ten návod, nebo? Takové ty věci, co jsou kolem, jste četla? Nebo byly pro vás zajímavé?

P: Já jsem to, co je kolem, četla, ale když jsme pak chystali ten projektový den, tak už jsem je nečetla, protože jsem vycházela z toho, co je kdo schopen nabídnout. Takže když prostě přišla paní a řekla: „Já jsem cestovala a já vám o tom povím,“ tak jsem řekla: „Jasně, super, pojdte povídat,“ a samozřejmě už jsem ji nijak nesměřovala, čekala jsem, co z toho vyjde, a já sama, když jsem pak povídala o té válce, tak jsem se snažila, aby to bylo zase trošku jiné, aby to nebylo zase „sedíme, posloucháme přednášku,“ proto jsem je poslala s fotkami běhat po škole. Ono totiž u těchto dětí je trošku potíží v tom, že kdybyste jim chtěla nějak skutečně vysvětlit problematiku uprchlictví, tak se vám to pravděpodobně nepovede. S jednou z těch tříd, s tou základkou, jsem i několikrát mluvila o tom, že ta oblast je neklidná, že islámský stát a tak. Ale těm ostatním to musíte vysvětlit jako obraz, aby si to dokázali představit, to znamená, že celkem nemá smysl rozebírat, kolik různých frakcí tam bojuje a kdo

podporuje koho, to by možná pochopili ti gympláci. Já jsem teď tomu věnovala víkend a snažila jsem se do toho proniknout, když to tedy na mě padlo, že o tom budu mluvit, ale pak jsem pochopila, že to vůbec nemá smysl. Že to je ten koktejl, a pak jsem si říkala, že zkusím spíš jim ukázat to s tím kamením, jako co je důležité, co je méně důležité, nevím, jestli jsem to úplně uvedla, taky nevím, jestli mě úplně vnímali, možná už byli trochu přesycení.

S: A vlastně jak probíhal ten projektový den, kdy vy jste tu byli pět hodin, od osmi teď do půl jedné. Jak jste to připravovala vlastně? Vy jste říkala, že jste to nedělala sama, že to byl projektový den pro celou tu školu.

P: Projektový den to byl pro druhý stupeň a že to bude projektový den, to nebyl můj nápad, ale byl to nápad pana zástupce [ředitele], který řekl, že tedy pozve svou manželku, a na mně pak bylo vyplnit ten zbytek. Takže není to tak, že bychom se tady na tom podíleli jako pedagogický sbor. Já jsem doma smažila falafely a tady akorát děti mi pomohly je naaranžovat na talířky, a kolegové pak si to spíš poslechli, než že bychom se tady střídali.

S: A měla jste i nějaký záměr toho, proč se to vlastně dělá, kromě toho, že jsem vás poprosila, abyste otestovala nějakou hru a metodiku?

P: No jo, snažili jsme se to prostě postavit do té roviny, že ne každému je tak dobře, jako je jim. K tomu byly ty obrázky, to tak nějak provázela celý ten den jako nit, že to prostě nemusí být tak úplně jednoduché, jak to máme tady.

S: A ta hra v rámci tohoto komplexního cíle měla nějakou roli?

P: Mně přišlo, že jí měla, nebo já jsem chtěla, aby jí měla, aby byla jako ten vrchol, kdy oni si to osahají. Že my jim to nejdřív povíme, oni se pak podívají na nějaké obrázky, poslechnou si nějaký rozhovor a pak si to sami zkusí. Ale protože tím všichni prošli vlastně strašně snadno, žádná z těch skupin nezhapovala, nikomu se vlastně nic nestalo, akorát někdo tam měl, že si potřhal oblečení, a jinak snad fakt jim padaly karty „můžete si koupit pas,“ „vždyť my všichni máme pas, tak nic,“ tak to mě, to tam úplně nebylo, žejo. Já jsem trochu byla připravená na ty vášně, co budou planout, proto jsem chtěla, aby to měli ti kolegové, aby znali ten koncept, a aby vedoucí těch skupinek dopředu věděli, co se bude dít. A ještě jsem jim říkala, „prosím vás, když tam začnete cyklit, tak jako v klidu, jo, fakt to není soutěž, když na tu hranici nedojdete, tak tam nedojdete.“

S: Vy jste to hráli doma nakonec? Vy jste mluvila o tom, že často se synem hrajete.

P: Nehráli, protože na to nejsme čtyři.

S: Je použití hry pro vás nějaká komplikace v rámci hodiny? Ale tady to bude asi jinak, protože jste to měli jako celý projektový den...

P: Protože se to nedalo. My jsme prostě zjistili, že pokud to chceme udělat, tak že nejsme schopni zařadit to do normální výuky. Takže se nakonec udělal projektový den.

S: Jaký je důvod, že nejste schopní zařadit to do normální výuky?

P: No, protože jak máme ty multiročníkové třídy, tak oni nemají samozřejmě všichni stejnou hodinovou dotaci a všichni stejný rozvrh, a pořád někdo někam odchází, třeba jenom tahle skupinka má chemii, takže dva odejdou na pracovky, pak se čtyři vrátí, protože angličtinu mají spojenou s někým, takže tady jsme prostě nenašli dvě hodiny, kde by ta stejná skupina dětí seděla v té stejné třídě.

S: A děláte často projektové dny?

P: Poměrně jo.

S: Takže to nebylo něco úplně speciálního?

P: Ne, ne. Proto si i myslím, že tady došlo k tomu trucu těch dětí, protože prostě „é, už zase projektovej den.“ I když já jsem jim tentokrát kladla na srdce, jsem říkala: „Hele, bude to úplně jiný, než je to vždycky, i jindy, budou tady dva lidi z venku, pojdte si to užít, nezůstávejte doma s tím, že vás bolí hlava.“

S: Což se děje občas?

P: Což se určitě občas děje.

[vchází zástupce a ptá se, jak to proběhlo]

S: Skončili jsme teda u toho, že to bylo příliš jednoduché. Dalo vám to více práce, nebo ne?

P: Víc práce?

S: Než obvykle máte na tu přípravu. Vy jste říkala naposledy, že to nešlo udělat právě proto, že jsou namíchaní a nenašly se dvě hodiny. Jak je to s tím projektovým dnem formálně? Pro výuku jakého tématu se to využilo?

P: Jejda, pro všechno! Občanka, VKZ, zeměpis, trochu i dějepis, protože jsme říkali, že tam teda je ten Eufkrat, paní tady měla i fotky Eufkratu, takže z Mezopotámie, počátky civilizace, čeština do toho taky velmi snadno zapadne.

S: Bez té deskovky by to ale mohlo proběhnout tak jako tak, že?

P: Bez té deskovky by to ale mohlo proběhnout tak jako tak, já jsem počítala prostě s tím, že ta deskovka bude zlatý hřeb. Protože to bude něco úplně jiného, protože povídání, fotky, to člověk už někdy v životě slyšel. Takže tohle je zase úplně jiné level a spousta z těch dětí se hlásí na ten klub [deskových her], že příští rok chce chodit.

S: Já právě přemýšlím, jaké faktory tam mohly být, jakto, že to bylo tak jednoduché. Protože při tom minulém hraní byli všichni nešťastní, protože je to moc těžké, že už je to moc. A říkala jsem si, že když vyhraje jedna skupina z šesti, tak že už to možná opravdu máme nevyvážené a je teda fascinující, že tady to všichni takhle došli.

P: Asi je to fakt jako hodně náhoda, no. Je to jako život.

S: Jo, což se dá hezky vysvětlovat, že se to někomu povede a někomu ne, ale když se to všem povede, tak se jim těžko vysvětluje, že to tak není vždycky.

P: Ano, ano. Trošku jsem si říkala, že doufám, že to bude... já bych přála, aby se dostali na hranice, ale trošku aby zacyklili. Protože oni dokonce, jak si tahali ty hraniční přechody, tak dokonce já jsem to zamíchala, dala jsem jim vějířek, tak třetí nevím, co si vytáhli, ale dva z těch tří si vytáhli, že je tam ta pohraniční stráž a že projdou, jenom když budou mít zdraví pod 2, nebo že tam musí stát a čekat, a ono jim bude zdraví ubývat, a oni hází kostkou a prostě čekali jen jedno kolo a pak hodili šestku, obě ty skupiny.

S: Tušíte, jak to působilo na děti, z těch jejich reakcí, jak je znáte a jak pracovali? Jaký máte vlastně pocit, že to pro ně bylo?

P: Pro mě byl dobrý faktor, že se ty skupiny neseštekaly, protože samozřejmě ne každý má rád každého a měla jsem trochu strach, aby nebyli oškliví na ty, co pomalu čtou.

S: A nebyli úplně kamarádsky rozdělení, byli fakt namíchaní, že se to mohlo stát?

P: Byli namíchaní. Jo, protože jak nám pak odpadli ti čtyři, tak mně tady padlo, to, co jsme tady, však jste to viděla, já jsem jim řekla: „Tak se nějak rozeseďte,“ a bylo vidět, třeba že tady tu holčičku, tu Kristýnku, že tak jako: „No, tak jako pojd' k nám, Kiki, tak pojd' teda.“ Ale tak si myslím, že to probíhalo v pohodě, ale je pravda, že tady taky dnes nebyl nikdo z takových těch, co dělají ramena. Že tady pár taky takových máme. A jak se to těm dětem líbilo, já se jich zítra optám, jak se jim to líbilo, ale očekávám odpovědi ve stylu „jako jo, dobrý, paní učitelko.“ Protože oni tím vlastně prošli hrozně zalevno.

S: Pracovali třeba všechny ty děti?

P: Jo, to jo. Akorát tady třeba ta Denisa řekla, že nechce, že se toho dobrovolně vzdává, a posunula to vedle Danovi, takže Dan pak asi byl náčelníkem kola častěji.

S: Takže hrál za dva lidi vlastně?

P: No vlastně ji přeskakovali tím, jak si podávali tu kartu [gamemastera]. Ale, což vzhledem k tomu, že furt postupují jako rodina, a vlastně jenom tahle skupina se rozdělila, tamti šli pořád spolu, tak to vlastně bylo jedno. Ti jedni se rozdělili, ale jeden ten před přechodem, takže ti, co se oddělili, tak ti na přechodu počkali, a ti druzí tam došli v dalším kole.

S: Tady u těch jsem si právě všimla, že neměli ty globální karty, ale přitom bych čekala, že díky tomu to budou mít jako první, že to budou mít jednoduchý, že to ty globální karty ztěžují, a evidentně teda vůbec.

P: Já myslím ale, že jednak to byl fakt začátek, oni se dostali kousíček, než jsem si toho všimla, a jednak si myslím, že tady celkově to bylo pomalejší na to pochopení. Kdo byl tady? Kristýna, Standa a Adélka, tak to vlastně znamená, že tady byli tři základřáci a jeden praktický, tak to by mělo vůbec svištět. Ta holčička, co seděla pod tím oknem, tak ta je praktická, ta má takovou ošklivou nemoc, chudina. Oni jí tam nabízelí, že to za ni přečtou, ona řekla, že si to chce přečíst sama.

S: Kde vlastně bylo to původní seznámení s tou hrou? Protože vy jste říkala, že bylo nějak už v průběhu dne, že jste jim vlastně vysvětlovala, jak to vlastně funguje.

P: No, to jsem jim říkala a nějaké přestávce. Takže to bylo jako mezi během, že jsem si ty šéfy vzala k tomu a ukázala jsem jim to, ukázala jsem to těm čtyřem, a pak jsem

to sice říkala tady všem ještě dohromady, ale s tím, že už jsem věděla, že mám oporu v tamtěch.

S: A to jste stihla fakt za přestávku, za pět minut jim to nějak vysvětlit?

P: My jsme měli delší přestávky. Já jsem prostě řekla, že přestávky nebudou podle hodin, protože tady ani nezvoní, že vždycky až skončí nějaká ta část, tak že bude přestávka. Takže přestávky jsme měli za ten den sice jenom asi tři, ale vždycky třeba po dvaceti minutách.

S: Jo, takže třeba těch dvacet minut jste jim to vysvětlovala?

P: Jo, ale jim to nepřišlo složitý, oni to docela vzali svižně. Akorát jeden pak za mnou přišel a říkal: „Jak jste to vysvětlovala nám všem dohromady, já jsem to úplně asi nepochopil, tak jestli mně to můžete ještě jednou.“ A mně fakt jako přijde strašně prostý ten princip, tak buď jsem tam někde něco pominula a hráli jsme to blbě, nebo...

S: Podle mě je jednoduchý, ale možná by to pak vyřešilo tu záhadu, proč všichni vyhráli, ale zároveň z toho, co jsem viděla, jsem neměla pocit, že by to bylo špatně.

P: No tak. O jednu se posuneme, zaplatíme 100 za skupinu. Pak se tahají ty lokální karty, podle nich se musíme zachovat, tahají se globální karty, podle těch se taky musíme zachovat, a jde se dál.

S: Zároveň mám pocit, že minimálně ze začátku byl u každé skupiny vždycky jeden dospělý, takže snad by to mělo být ošetřené, že šli správně.

P: Právě, já si taky myslím, že ano.

S: Vycházela jste z té metodiky, z toho, jak to bylo napsané, nebo jste si to třeba nějak přepisovala? Jak se vlastně připravujete na výuku? Měla jste prostě tenhle papír, kam jste si sepsala, co jim chcete říct, a podle toho jste jela celkově ten den?

P: Já jedu spatra. Já si to vždycky promyslím, a maximálně mám odrážky.

S: Vy už jste mi na to možná odpověděla předtím, ale bylo by možné využít tu hru u vás ještě jinak než v rámci projektového dne? Nebo přemýšlíte nad tím, že byste ji chtěla ještě někdy použít?

P: No mně by se líbila v těch deskovkách, v těch odpoledne. Ale jinak víte co, u nás je trochu problém v tom, že jak máme multiročníkové třídy, tak v okamžiku, kdy vy použijete nějakou aktivitu, tak tu stejnou aktivitu nemůžete použít za rok, ale můžete ji použít za čtyři.

[P telefonuje]

P: Takže to má smysl do těch deskovek, kde by si lidi řekli: „jo, to byla dobrá hra, pojďme si to zahrát,“ ale s tím, že „hele představte si, fakt jako ti lidi se nemají všude stejně dobře, a pojďme si povídat o válce a o tom, jak to je,“ tak oni mně řeknou „jé, ale to už jsme hráli.“

S: Přemýšlím tedy teď nad tím, jak to hodnotíte – ono se to nepovedlo. Ten cíl vlastně nebyl splněn, tak jak se tedy do budoucna koukáte na to použití?

P: No ne, mně se to líbí! Mně se ta hra líbí! Jo, prostě někdy to tak je. Když budu hrát s někým prší, tak možná otočíme dvakrát kupičku, a možná budeme v pěti kolech hotoví. Ano, sice tady bych byla ráda, kdyby alespoň jedna skupina alespoň trochu zacyklila, že by se to pak dalo ještě využít, protože tohle, jak všichni prošli, tak pak k tomu nebylo víceméně co říct. Ale mně se ten princip líbí a myslím si, že je to rozhodně využitelný, právě v té nepředvídatelnosti.

S: Aha, takže byste to třeba doporučila někomu?

P: Jasně! Určitě!

S: A když jste mluvila o tom, že by se vám to třeba hodilo do toho klubu deskovek, tak jste říkala, že jednak ty deskovky budou, co mají v rodinách, a pak že je tam nákup třeba na dvě nebo tři hry.

P: No, já si myslím, že na víc tam asi nebude, protože úplně moc peněz tam do toho nejde.

S: My právě řešíme, co s tím dělat, protože tohle je přesně ve verzi prototypu, není to dokonalý, není to z druhé strany potištěné, jsou to takovéhle věci, které tomu chybí, a přemýšlíme právě, jak to zpřístupnit, nebo vlastně nabídnou učitelům, v jakém formátu. Jeden může být jít si koupit deskovku, další možnost může být třeba si to vyrobit. Jaké jsou vaše preference?

P: No, já třeba musím říct, že bych si to radši koupila v krabici, než že bych si zaplatila stažení. I když já si myslím, že my jsme možná v tomhle taková specifická škola, že si myslím, že většina škol je technicky lépe vybavených, jo, protože to my úplně nejsme. Ale představa, že si to vytisknu na bílý papír, teď to někde lepím, tak asi...

S: Takže pro vás je snazší se domluvit s vedením a sehnat na to ty peníze a koupit to.

P: Já bych si to nejspíš koupila za svoje, anebo z toho projektu. Ale rozhodně si myslím, že to je hra, která má v té škole smysl. Jednak proto, že to je něco, co vám nezastará, protože dobře, tak teď je to Sýrie, ale příště to může být něco úplně jiného. Ten princip toho, že je někde válka a že se tam střílí, že tam pojede Červený kříž, pořád zůstává.

S: A přijde vám to využitelné i v momentě, kdy se tohle nebude dít v Sýrii, ale bude se to dít v jiné zemi, tak vy použijete tu Sýrii?

P: Jo, klidně, proč ne. Myslím si, že dělat to slepé, a aby tam třeba byly lístečky na přelepování a někdo si tam dopisoval města, to by mi přišlo strašně, strašně složité. Anebo vymýšlet imaginární mapu, to mně taky přijde. To mi přijde lepší použít ten reálný.

S: Kde vlastně zjistíte nebo nacházíte takovéhle věci, aktivity, které používáte ve výuce? Máte třeba, že chodíte se třeba bavit s kolegyněmi a říkáte si, co je nového, nebo třeba nějakou konkrétní webovou stránku?

P: To ani úplně ne.

S: Hledáte něco, nebo si to vymýšlíte sama, nebo?

P: Já si něco vymýšlím, nebo hledám, nebo víte co, já v tomhle mám výhodu, já fakt celý život dělám s dětmi. Když mi bylo deset, tak jsem vstoupila do Skauta, a od té doby jsem pořád v tom prostředí. Takže to je takové, já většinou, když něco potřebuju, tak buď mě to napadne, nebo sáhnu do nějakého takového skautského inspiromatu a pak si to upravím, nebo něco takového. Anebo to přímo pro ty děti vymýšlím, já s tímhle asi nemám úplně problém. Mně se tyhle věci dělají prostě strašně snadno.

S: Já spíš směřuju k tomu, že kdybychom my to chtěli dostat k těm učitelům, tak jak to vlastně udělat.



P: No podle mě budete muset obeslat ředitele cíleně.

S: Kterým toho chodí spousta.

P: Kterým toho chodí spousta, jenomže já nevím, komu byste tohle poslali. Jako cíleně třeba zeměpisářům? Nebo cíleně občankářům? Já bych to asi směřovala na občankáře, ne každý ale bude mít možná adresu na webu.

S: Tak ono existuje sdružení, Občankáři.cz, profesní skupina těch lidí, tam asi by to byla cesta.

P: Já teda nevím, ale mám pocit, že třeba na školení, co jezdíme, nebo tak, tak většina toho nám jde přes vedení, že přijde nabídka na vedení, že nám to přepošlou. Ale je fakt, že máme fajn vedení, které to přepošle, což není vždycky.

S: Ale vás jsem našla přes ty Učitele +, vy jste součástí třeba té Učitelské platformy, jste členka?

P: Jo.

S: Pak je ještě to druhé, Pedagogická komora.

P: Já jsem tam, jakože jsem si řekla, že učitelé by také měli mít nějakou silnou profesní organizaci, tak jsem tam vstoupila, ale nejsem tam nijak aktivní. Ale spíš to čtu a říkám si, že to sdružuje spíše takové ty lidi, kteří to chtějí trochu jinak.

S: Ta Platforma?

P: Ta Platforma, jo. Ta Komora mně přijde docela taková zkosnatělá, ale ta platforma mně v tomhle přijde svižná. Myslím si ale, že když oslovíte platformu, tak ano, oslovíte ty učitele, kteří chtějí být trošičku alternativnější, otázka je, kolik jich tam je z kolika škol.

S: Ještě k tomu potenciálnímu získávání té hry, vy jste říkala, že kupujete ty deskovky. Asi jste to řešila, že je budete možná kupovat i do školy. Protože já na tohle vůbec nemám odhad a zároveň nevidíme do rozpočtového hospodaření vedení školy, ta jedna hra je pro 4 žáky, v momentě, kdy vy byste ji chtěla, tak vlastně byste si koupila jednu a kolik by musel stát...

P: No to ne, to bych ji nemohla koupit jednu, žejo, to bych jich musela koupit pět, protože těžko to budu rozkopírovávat ve škole.

S: A jaké jsou realistické odhady za tohle? Tušíte, kolik stojí takové věci?

P: Tuším, tak Osadníci stojí třeba osm stovek, ale to je komerční hra. Víte co, já vůbec nevím.

S: V pohodě, to nevadí.

P: My jsme fakt škola, která se pohybuje hodně nízkorozpočtově, z různých důvodů. Prostě to tak je. Prostě ty zvláštní školy teď nemají úplně na různých ustláno, a tak je to takové všechno složité.

S: A vás je kolik v pedagogickém sboru?

P: Asi deset. Když to počítám i s asistenty pedagoga.

S: A tady ty ženy byly paní učitelky, nebo asistentky, nebo?

P: Byla jedna asistentka. Přemýšlím, kolik nás tady je, ale oni tady sedí i ředitelka a zástupce. Ale kdybych je nepočítala, tak reálně učitelů nás je pět a půl, zástupce má poloviční úvazek, ředitelka učí asi čtyři hodiny.

S: Nějaké závěrečné zhodnocení nebo doporučení? Mluvila jste o tom technickém dotažení hry...

P: To je jasné. Já přemýšlím, jak to dostat do těch škol. Myslím, že nakonec nejlepší způsob, když pomínu oslovování přímo těch škol, tak možná, aby to mělo v nabídce nějaké nakladatelství, kde se běžně nakupují učebnice. Protože je pár, typu Levné učebnice, Učebnice mapy, jasně, že to nevnutíte asi Frausovi, od kterého nakupuje asi spousta škol hodně, ale těchle, kde se spousta těch knížek nakupuje, tak... Protože jinak mě nenapadá, jak to dostat do nějakého širšího povědomí, můžete s tím jezdit po konferencích, ale to je strašně časově i finančně náročné.

S: Myslíte nějaké vyložení pedagogické konference? Vy třeba jezdíte?

P: Tak já jsem i preventista, takže já občas někam takhle vyjedu. Třeba ty preventistické konference jsou docela dobré, nebo jsou velmi dobré, protože škola musí mít preventistu, alespoň u nás se to setkání preventistů dělá dvakrát ročně, jenomže tohle zrovna asi není téma na konferenci na prevenci. Já vůbec nevím, jaké konference mají třeba občankáři, to jde úplně mimo mě totiž. Nebo i chodí na školy

katalogy, ale je pravda, že obzvlášť v září toho je pak strašně moc. Je tam někde řečeno, že když má někdo to zdraví deset, tak že už to nejde výš?

S: Nejsem si tím jistá. Určitě to zkontroluju na základě těch poznámek. Tak právě musí dojít k opravě té hry samotné, a vlastně i té metodiky. Je něco, co vám v tom chybělo pro to, abyste to použila?

P: Ne, mně ta metodika fakt přijde dobrá. Ale to jsem vám říkala už tam v té kavárně.

S: Jojo, já přemýšlím, jestli se něco změnilo na základě toho, že jste to teď reálně využila.

P: Ne, ne. Jediná otázka, která mně tam vyvstala, tak jsem si říkala, jak je to s těmi body nad deset, s tím, že jsem v tu chvíli samozřejmě nevěděla, jestli to tam je, nebo není, jestli jsem nepozorně četla, anebo nečetla. Jedni dokonce si vytáhli, že Rakka bude neprůchodná, jedna z těch skupinek. To byla ta, co došla první do cíle.

S: Ale to je taky fascinující – oni si vytáhli, že se jim zavřelo jen jedno město. Co jsme to hráli my, tak se jim pořád zvyšovala úroveň, tam třeba došlo k tomu, že když jste na trojce, tak už se to město zavírá, a oni byli zaseknutí a nemohli dál.

P: To si vytáhli tady tito, ale tam bylo, že „zvyšte úroveň o jednu, pokud jste na trojce, tak už je to konečná,“ a oni zrovna to dávali z dvojky na trojku. Takže ani tam se jim to nezavřelo.

S: Tak jestli vás k tomu už nic nenapadá, tak za mě je to všechno, já vám teda hrozně mockrát děkuju za váš čas, a že jste to vyzkoušela.

P: Já jsem tady pak řešila, kdyby oni si dali peníze na hromádku a museli se rozdělit, tak jak by se s tím pak operovalo?

S: To je na nich. Tak moc děkuju!